

เอกสารประกอบรายงานฉบับสมบูรณ์
โครงการทักษะการทำงานและสมรรถภาพในการแข่งขันของแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอ:
การศึกษาวิธีการวัด แนวโน้ม และความแตกต่าง

เอกสารแนบ ฉบับที่ 4

รายงานผลการทดลอง วิชาภาษาอังกฤษ ระดับ ปวช.

โดย

กมล พิณรัตน์
ดร.วัลลภา จันทร์เพ็ญ
รพีพรรณ ธรรมศิริรักษ์
พรทิพย์ นวลวันดี
นীরนุช วลัยุชเสถียร
ดร.พัชราวลัย วงศ์บุญสิน

สารบัญ

หน้า

สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ง
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
สมมติฐานของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
ข้อตกลงเบื้องต้น	3
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	3
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	4
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	7
ชุดการเรียนรู้การสอน	15
การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ	19
การเรียนแบบร่วมมือ	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	
ระเบียบวิธีการวิจัย	46
การวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา	49
สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	62
การวิเคราะห์ข้อมูล	63

บทที่

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรม

ที่ได้จากการใช้แบบบันทึกผลการใช้

แบบบันทึกผลสังเกตพฤติกรรมของ

นักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อ

งานอุตสาหกรรมสิ่งทอ ของกลุ่มทดลอง

และกลุ่มควบคุม85

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คะแนนที่ได้จากการ

ใช้แบบทดสอบวิชาภาษาอังกฤษเพื่อ

งานอุตสาหกรรมสิ่งทอ ของกลุ่ม

ทดลองและกลุ่มควบคุม98

5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย103

สมมติฐานของการวิจัย103

กลุ่มตัวอย่าง103

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย104

วิธีการดำเนินการวิจัย104

การวิเคราะห์ข้อมูล104

ผลการวิจัย105

การอภิปราย105

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย106

บทส่งท้าย111

บรรณานุกรม113

ภาคผนวก ก115

จุดประสงค์ทั่วไป มาตรฐานรายวิชา คำอธิบาย

รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ

รายการหัวข้อเรื่อง โมดูล 1-7

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก ข123

เนื้อหาสำคัญของหัวข้อเรื่องและความรู้ของเนื้อหาโมดูล 1-7

ภาคผนวก ค131

แบบสังเกตพฤติกรรม

แบบประเมินด้านทักษะภาษาอังกฤษในแต่ละ โมดูล

แบบประเมินพฤติกรรมด้านภาวะผู้นำ ด้านการแก้ปัญหา

และด้านการทำงานเป็นทีม

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. เปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม ด้านภาวะผู้นำของนักศึกษาระดับ ปวส. วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามระยะเวลา87	87
2. เปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม ด้านการแก้ปัญหาของนักศึกษาระดับ ปวส. วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามระยะเวลา90	90
3. เปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม ด้านการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาระดับ ปวส. วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามระยะเวลา93	93
4. เปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม ด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับ ปวส. วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามระยะเวลา96	96
5. ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอของ นักศึกษาในระยะเวลาก่อนเรียนและหลังเรียนของ นักศึกษาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม98	98
6. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อ งานอุตสาหกรรมของนักศึกษา ระหว่างกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุมในระดับ ปวส.99	99
7. การเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ย ของคะแนนวิชาภาษาอังกฤษเพื่องาน อุตสาหกรรมสิ่งทอ ระดับ ปวส. ระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม99	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
8. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนน วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ ระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียน ของกลุ่มทดลอง100	
9. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนน วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ ระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียน ของกลุ่มทดลองจำแนกตาม โมดูล101	
10. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนน วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ ระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....102	

สารบัญตาราง (ต่อ)

แผนภูมิที่

หน้า

1	แสดงขั้นตอนการวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา ภาษาอังกฤษ เพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ51
2	แสดงขั้นตอนการสร้างชุดการเรียนการสอน โมดูล STTHR ภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ53
3	แสดงขั้นตอนการสร้างสื่อการสอน56
4	แสดงการสร้างแบบประเมินคุณลักษณะด้านเนื้อหา57
5	แสดงการสร้างแบบประเมินวัดพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน60
6	แสดงคำร้อยละของคะแนนที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม ด้านภาวะผู้นำของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในแต่ละ ครั้งที่ทำการสังเกตระดับ ปวส.88
7	แสดงคำร้อยละของคะแนนที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม ด้านทักษะการแก้ปัญหาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในแต่ละครั้งที่ทำการสังเกตระดับ ปวส.91
8	แสดงคำร้อยละของคะแนนที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม ด้านการทำงานเป็นทีมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในแต่ละครั้งที่ทำการสังเกตระดับ ปวส.94
9	แสดงคำร้อยละของคะแนนที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม ด้านทักษะภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในแต่ละครั้งที่ทำการสังเกตระดับ ปวส.97

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัย โครงการทักษะการทำงานและสมรรถภาพในการแข่งขันของแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอ : การศึกษาวิธีการวัด แนวโน้ม และความแตกต่าง เป็นโครงการความร่วมมือด้านการวิจัยระหว่างสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เพื่อแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมต่อการรองรับการยกระดับความสามารถในการแข่งขัน ของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย โดยอาศัยการปรับปรุงระบบการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม เป็นกรณีศึกษาในการกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมและพึงปฏิบัติได้ในการพัฒนาทักษะการทำงาน และสมรรถภาพของแรงงานไทย

ผลการวิจัยเบื้องต้นพบว่าหลักสูตรการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ในอนาคตต้องเน้นการพัฒนาทักษะของนักศึกษา 6 ด้าน คือ 1. การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ 2. การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา 3. การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำ 4. การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม 5. การพัฒนาทักษะการคำนวณ 6. การพัฒนาทักษะการบริหารจัดการเชิงธุรกิจ

การแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้นจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาปรับปรุง กระบวนการเรียนการสอน และการฝึกอบรม เพื่อพัฒนายกระดับความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย โดยการจัดทำโมดูล (School Teaching Training Human Resource Development : STTHR) ให้สอดคล้องกันทั้งในด้านเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถทางด้านสติปัญญาและทางด้านทักษะต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น

การจัดทำโมดูล STTHR วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ ของนักศึกษาคณะวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสิ่งทอ เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างให้นักศึกษา ได้รับความรู้ในด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ มีทักษะด้านการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะภาวะผู้นำ ทักษะการทำงานเป็นทีมเพิ่มขึ้น และมีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ข้างต้น ผู้วิจัยเห็นสมควรดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และการฝึกอบรม เพื่อพัฒนายกระดับความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย โดยการจัดทำโมดูล (School Teaching Training Human Resource Development : STTHR) ในวิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะภาวะผู้นำ และทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระหว่างนักศึกษาที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR และการสอนแบบปกติในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ

3. สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR มีทักษะด้านภาษาอังกฤษ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะภาวะผู้นำและทักษะการทำงานเป็นทีม มากกว่านักศึกษาที่เรียนด้วยการเรียนการสอนแบบปกติ
2. นักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนการสอนแบบปกติ

4. ขอบเขตของการวิจัย

ชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR ที่สร้างขึ้นเป็นภาคทฤษฎี ของวิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ซึ่งประกอบด้วย

1. จุดประสงค์รายวิชา
2. มาตรฐานรายวิชา
3. คำอธิบายรายวิชา
4. แผนการสอน
5. ใบเนื้อหา
6. กิจกรรม
7. แบบฝึกหัด
8. ใบเฉลยแบบทดสอบ
9. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

5. ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การวิจัยครั้งนี้ อายุ เพศ พื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม อารมณ์ และช่วงเวลาเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยการเรียนการสอนแบบปกติ และการเรียนด้วยชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR ไม่มีผลต่อการวิจัย

2. นักศึกษาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับชั้น ปวช. 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสิ่งทอและคุณสมบัติเหมือนกันตรงตามหลักสูตรทุกประการ

3. ผู้ที่ทำการสอนโดยใช้ชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR เป็นผู้ที่มีความรู้และความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและการประเมินผลการเรียนเป็นอย่างดี

6. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดการเรียนการสอน หมายถึง ชุดการเรียนการสอนแบบปกติและแบบโมดูล STTHR สำหรับครู-อาจารย์ และนักศึกษา

2. แบบสังเกตและประเมินพฤติกรรม หมายถึง แบบที่ใช้ในการประเมินทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการทำงานเป็นทีม และทักษะภาษาอังกฤษ

3. ทักษะการเป็นผู้นำ หมายถึง การที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรม ดังนี้

3.1 แต่งกายดูกระเปียบ

3.2 เข้าเรียนตรงเวลา

3.3 ความมั่นใจและกล้าแสดงออก

3.4 ความสามารถในการจัดการกลุ่ม

3.5 การเป็นตัวแทนของกลุ่ม

4. ทักษะการแก้ปัญหา หมายถึง การที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรม ดังนี้

4.1 กล้าคิด กล้าทำ เพื่อพัฒนาแก่ส่วนรวม

4.2 สามารถวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไข

4.3 ปรับตัวได้เหมาะสมกับสถานการณ์

4.4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ

4.5 กำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาของกลุ่มได้

5. ทักษะการทำงานเป็นทีม หมายถึง การที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรม ดังนี้

5.1 รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

5.2 ให้ความช่วยเหลือและ ความร่วมมือในการทำงาน

5.3 มีความรับผิดชอบต่อผลงานกลุ่ม

5.4 ความสามัคคีในหมู่คณะ

5.5 การแสดงความคิดเห็นในระหว่างทำงานกลุ่ม

6. ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถของนักเรียน – นักศึกษา ในการ

6.1 ฟัง

6.2 พูด

6.3 อ่าน

6.4 เขียน

7. ชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR หมายถึง ชุดจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักศึกษามีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการฟังและแสวงหาความรู้ร่วมกัน รวมทั้งช่วยกันคิดแก้ปัญหา

8. แบบทดสอบ หมายถึง แบบประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อวัดความก้าวหน้าในการเรียนการสอนของแต่ละหน่วยโมดูลที่จัดทำขึ้น

9. กลุ่มควบคุม หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นตามปกติ

10. กลุ่มทดลอง หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่จัดกิจกรรมด้วยชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR

7. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น(ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสิ่งทอ จำนวน 58 คน โดยเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (proposive sampling) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่สอนแบบปกติ จำนวน 29 คน และกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มทดลองซึ่งจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR จำนวน 29 คน

การดำเนินการทดลองและรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

การทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ทดสอบความรู้พื้นฐาน (pre-test) ของนักศึกษาโดยให้นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการสอน

2. จัดการเรียนการสอนนักศึกษา 2 กลุ่ม ด้วยวิธีที่ต่างกันดังนี้

2.1 กลุ่มทดลอง ในกลุ่มทดลองจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล (STTHR) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนตามขั้นตอนและวิธีการสอนที่เขียนไว้ในแผนการสอน ซึ่งดำเนินการดังนี้

2.1.1 ผู้สอนแจกแบบทดสอบและให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2.1.2 ผู้สอนแจกใบความรู้และอธิบาย
2.1.3 ผู้สอนให้นักศึกษาแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน จะได้ 6 กลุ่ม โดยมี 1 กลุ่ม ที่มีสมาชิก 5 คน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปและคิดผลงานตาม สถานการณ์ ที่กำหนดเพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน

2.1.4 ผู้สอนให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
2.1.5 เมื่อนักศึกษาแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้สอนเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่น ๆ ชักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม
2.1.6 ผู้สอนกระตุ้นให้นักศึกษาช่วยกันสรุปเนื้อหาสาระที่ได้
2.1.7 ผู้สอนให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดทบทวน
2.1.8 ผู้สอนให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน

2.2 กลุ่มควบคุม สำหรับกลุ่มควบคุมจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นตามปกติ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนตามขั้นตอนและวิธีการสอนที่เขียนไว้ในแผนการสอน ดังนี้

2.2.1 ผู้สอนแจกแบบทดสอบและให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2.2.2 ผู้สอนแจกเนื้อหาและอธิบาย
2.2.3 ผู้สอนให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดท้ายบท
2.2.4 ผู้สอนให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน

3. ทดสอบความรู้หลังเรียน (post –test) ของนักศึกษา โดยให้นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกครั้งหนึ่งหลังจากเรียนเนื้อหาครบทุกหัวข้อแล้วด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้พื้นฐาน (pre-test)

4. นำผลคะแนนที่ได้จากการตรวจแบบทดสอบของแต่ละกลุ่มมาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สถิติ t-test

5. ในแต่ละครั้งที่มีการเรียนการสอนทั้ง 2 กลุ่ม ผู้สอนและผู้สังเกตจะทำการประเมินทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ทักษะด้านภาษาอังกฤษ ทักษะภาวะผู้นำ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการทำงานเป็นทีม โดยใช้แบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทุกครั้งระหว่างเรียนและนำผลจากแบบประเมินที่ได้มาจากการสังเกตพฤติกรรม มาหาค่าความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกต ค่าเฉลี่ยค่าร้อยละ และนำมาเขียนในรูปกราฟเพื่อดูการพัฒนาทักษะแต่ละด้านของแต่ละกลุ่ม

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยเพื่อจัดสร้างชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ โดยใช้สูตรการคำนวณทางสถิติวิจัย ดังนี้

- 6.1 วิเคราะห์ความยากง่ายของข้อสอบ
- 6.2 วิเคราะห์อำนาจจำแนกของข้อสอบ
- 6.3 วิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย
- 6.4 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
- 6.5 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนของคะแนนทดสอบก่อนและทดสอบหลังเรียน

ด้วยสถิติ t-test

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้เรียบเรียงเสนอไว้ตามลำดับดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือผู้เรียนสำคัญที่สุด (Child Centered Learning)
2. ชุดการเรียนการสอน
3. การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ
4. การเรียนแบบร่วมมือ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในกระแสของการปฏิรูปการศึกษานั้น การเรียกร้องให้มีการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนๆ มีการปรับเปลี่ยน การประเมินผลจากการทดสอบ เป็นการประเมินการปฏิบัติและใช้แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ปรากฏออกมาในแนวคิดใหม่ๆ หลายประการ เช่น การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การสร้างความรู้ และการประเมินตามสภาพที่แท้จริง

การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด มีเป้าหมายหลักอยู่ที่คุณภาพของผู้เรียน ซึ่งต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษมากกว่าการนำนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้โดยไม่มั่นใจในการส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด จะต้องมีการออกแบบและวางแผนอย่างรัดกุมเพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพสูงสุด ดังนั้น พื้นฐานสำคัญของการจัดการเรียนรู้ ก็คือการที่ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้ต้องรู้ให้มากพอที่จะดูแลและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนได้ (ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์, 2543 : 55-56)

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 จุดเน้นที่เห็นได้ชัดเจนประการหนึ่ง คือ การให้ความสำคัญกับผู้เรียน หรือที่เรียกว่า “ผู้เรียนสำคัญที่สุด” หรืออีกนัยหนึ่งที่คุ้นเคยกันดีคือคำว่า “เด็กเป็นศูนย์กลาง” ซึ่งปรากฏอยู่ในมาตรา 22 – 30 เช่น

ม. 22 “ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ”

ม. 24 (1) “ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ”

ม. 24 (2) “ ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์และ การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ”

1.1 การปฏิรูปการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด

ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ (2543 : 54-55) ได้กล่าวไว้ว่า การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้เป็นการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน ความสำเร็จในการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ คือ ความเชื่อมั่นในตัวผู้เรียน กล่าวคือการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้จะสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อผู้เกี่ยวข้องมีความเชื่อสำคัญ 2 ประการ คือ

1. เชื่อว่าผู้เรียนทุกคนเป็นคนดี มีศักยภาพ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
2. เชื่อว่าผู้เรียนทุกคนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน

ในการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ นั้นย่อมมีความแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อม การกิจและความถนัด ความชำนาญเฉพาะด้าน อย่างไรก็ตามภายใต้แนวคิด เอกภาพในหลักการ และหลากหลายในการปฏิบัติ ทั้งบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ จึงมีหลักการในการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน คือ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ที่จะต้องยึดหลักการ คือผู้เรียนสำคัญที่สุด และสอดคล้องกับสภาพชีวิตจริงของผู้เรียน

ความสำคัญสูงสุดอยู่ที่ผู้เรียน

การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด เป็นความพยายามในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด ก็คือการเป็นผู้ที่เก่ง ดี และมีความสุข โดยการดำเนินการทุกวิถีทางที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด ความต้องการและสภาพชีวิตจริงของผู้เรียน เป็นการให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในลักษณะของผลการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ลงมือเรียนรู้ด้วยตนเอง

จุดสำคัญของการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งต้องให้ความสำคัญสูงสุดที่ผู้เรียนมี

3 ส่วน คือ

1. การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด
2. การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ
3. การบริหารจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วิชช์ วงษ์ใหญ่ (2543 : 30) กล่าวว่า การปฏิรูปการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนได้รับโอกาสเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริงอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง โดยมีปริมาณและคุณภาพอย่างเพียงพอ ได้รับการพัฒนาสติปัญญา (Intelligence Quotient หรือ IQ) มีความสามารถเผชิญความยากลำบาก (Aversity Quotient หรือ AQ) มีความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของตนเอง การควบคุมอารมณ์ของตนเอง (Emotion Quotient หรือ EQ) โดยการเรียนรู้จักและรู้ทันอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง รู้จักควบคุมอารมณ์ของตน สามารถจัดการกับอารมณ์ และควบคุมความเครียด รู้จักรอคอย เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น ทั้งสามารถสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นได้ ผู้เรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น จะทำให้การพัฒนาศักยภาพในหลาย ๆ ด้าน มีประสบการณ์ทางสุนทรียภาพ ศิลปะ ดนตรี กีฬา วัฒนธรรม และวิทยาศาสตร์ จะเสริมสร้างการเป็นบุคคลให้มีคุณภาพทั้งจิตใจ ปัญญา และพฤติกรรม เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้คุณธรรม หรือเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

สรุปได้ว่า การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้ผู้เรียนดี เก่ง และมีความสุขโดย ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้

1.2 ความหมายของกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 20) กล่าวว่าไว้ว่ากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การกำหนดจุดหมาย กิจกรรม แหล่งเรียนรู้ เน้นสื่อการเรียน และการวัดประเมินผล ที่มุ่งพัฒนา “คน” และ “ชีวิต” ให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้เต็มตามความสามารถ สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน

ประวิทย์ บึงสว่าง (2543 : 79) กล่าวว่าไว้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ได้คิดเอง ปฏิบัติเองและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล หรือ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย จนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้ โดยครูเป็นผู้วางแผนร่วมกับผู้เรียน จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้กระตุ้นท้าทาย ให้กำลังใจ และช่วยแก้ปัญหาหรือชี้แนะแนวทางแสวงหาความรู้ที่ถูกต้องให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ลำควน เกษตรสุนทร (2543 : 48) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีความหมาย 2 ด้าน คือ

ด้านผู้เรียน หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมเน้นการปฏิบัติจริง ได้พัฒนากระบวนการคิด มีอิสระในการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย นำความรู้ ประสพการณ์ไปใช้ในชีวิตรได้

ด้านผู้จัด หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การเน้นประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนเป็นสำคัญ การเคารพในศักดิ์ศรี โดยมีการวางแผนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้จะเน้นในเรื่อง กระบวนการกลุ่ม (Group Process) การเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism) และการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการศึกษาที่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้คิดเอง ปฏิบัติเอง และมีปฏิสัมพันธ์ กับบุคคลหรือแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย จนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้

1.3 บทบาทของผู้สอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดให้สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียนแต่ละคนให้เจริญเติบโตตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพผู้เรียนตัดสินใจว่าจะเรียนรู้อะไร เมื่อไร และการเรียนรู้เกิดขึ้นได้อย่างไร ผู้สอนต้องมองผู้เรียนว่าไม่ใช่เป็นผู้คอยรับข้อมูลจากผู้สอน ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้มาให้ผู้เรียนจะต้องค้นหาเองว่าต้องการเรียนรู้อะไร และสามารถ ค้นพบความรู้ด้วยตนเองอย่างไร ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่

1. ผู้สอนต้องเปลี่ยนกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนวิธีคิด ความเชื่อของ ตนเองได้ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นคิดจะเปลี่ยนตนเอง ไม่มีใครสามารถที่จะไปเปลี่ยนวิธีคิด ความเชื่อคนอื่น ได้ การเรียนรู้แนวใหม่ที่เชื่อว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ มีวิธีการเรียนที่แตกต่างกันและใช้เวลา ไม่เท่ากันที่จะพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเองให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ

2. ผู้สอนมีความเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลา การออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้จากประสบการณ์ การ เรียนรู้ตามสภาพจริง เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้เพื่อสร้างโอกาสให้ ผู้เรียนเติบโตตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล ในสถานการณ์ดังกล่าว ผู้สอนต้องมีความเชื่อตามปรัชญาการศึกษากลุ่มพิพัฒนนิยม (Progressivism) ซึ่งเชื่อว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ พัฒนาได้ ผู้เรียนรู้จากการเป็นผู้กระทำ (Active learning) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับมีอิสระ และสามารถควบคุมทิศทางกิจกรรมได้ดี คือ การสืบเสาะค้นหา การแก้ปัญหา การเรียน กลุ่มย่อย การเรียนแบบค้นพบ การเรียนแบบร่วมมือและการเรียนเชิงประสบการณ์

3. การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ ซึ่งผู้สอนจะยังมีความสำคัญจะต้องมีการวางแผน การเรียนการสอน (Instruction) และการออกแบบกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ (construction) ซึ่งการเรียนรู้แนวใหม่เชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นด้วยตนเอง และสามารถพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นไปได้เรื่อย ๆ โดยอาศัยโครงสร้างความรู้ภายในของของตนเองกับการเรียนรู้ข้อมูลต่าง ๆ รอบตัวผู้เรียนจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางสมองของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางปัญญาของประสิทธิภาพการเรียนรู้ ซึ่งสังเกตได้จากการเพิ่มขึ้นของความเข้าใจที่ลึกซึ้งในตัวผู้เรียนเป็นกระบวนการที่เน้นการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีการควบคุมตนเองในการเรียนรู้

4. เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา กระบวนการเรียนรู้ที่มาจากผู้เรียนจะมีความหลากหลาย ขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน โดยเน้นความแตกต่าง ระหว่างบุคคลที่ไม่ใช่คุณภาพของการจำแต่เป็นศักยภาพของความใส่ใจและแรงผลักดันของแต่ละบุคคล อารมณ์พื้นฐานของผู้เรียนจะพัฒนาไปสู่คุณธรรมและจริยธรรม

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้สำเร็จภายใต้การแนะนำช่วยเหลือจากผู้สอน ผู้เรียนจะทำกิจกรรมเพิ่มเติมจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายที่ตนเองสนใจ บทบาทผู้สอนได้แก่ คอยสังเกต สนับสนุนสร้างบรรยากาศทางสังคมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนสมาชิกของผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนได้รับความหมายและประโยชน์ของการเรียนรู้อันเป็นพื้นฐานการพัฒนาความสามารถทางการคิด

5. พัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เนื่องจากธรรมชาติของผู้เรียนมีศักยภาพที่หลากหลาย และซับซ้อน การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ได้อย่างเต็มที่และกลมกลืนกิจกรรมการเรียนรู้ต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนทุก ๆ คน และทุก ๆ ด้านคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลตามความต้องการ ความสนใจและความพร้อม การออกแบบกิจกรรมจะต้องเหมาะสมกับผู้เรียน เช่น การทำโครงงาน การทำงานเป็นกลุ่ม โดยคำนึงถึงจุดหมายหรือความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน ความรู้เดิมของผู้เรียนและสาระที่จะเรียนรู้ใหม่ การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ

6. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นโครงสร้างแบบเปิดมีความยืดหยุ่นหลากหลาย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทักษะ การคิด ทักษะ กระบวนการ ทักษะการจัดการ และทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งทักษะเหล่านี้จะหลอมรวมเป็นทักษะชีวิตของผู้เรียนต่อไป

7. การประเมินในขณะมีการเรียนการสอน เป็นการประเมินที่เป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับความเป็นจริง การประเมินตามสภาพจริงต้องการให้ผู้เรียนประยุกต์ความรู้เดิมกับสถานการณ์ใหม่ ผู้สอนสามารถแยกแยะได้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจำได้ และสิ่งใดที่ผู้เรียนประยุกต์ขึ้น ทำให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่หลากหลาย ซึ่งนำไปสู่ความยุติธรรมของการประเมินและเป็นพัฒนาการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

บิลล์ เกตส์ เจ้าของบริษัทไมโครซอฟต์ กล่าวว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจะมีหลายบทบาทดังนี้

บทบาทที่ 1 ทำหน้าที่เหมือนกับโค้ช (Coach) ของนักกีฬา คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ

บทบาทที่ 2 เป็นเพื่อน (Partner) ของผู้เรียน

บทบาทที่ 3 เป็นทางออกที่สร้างสรรค์ (Creative Outlet) ให้กับผู้เรียน

บทบาทที่ 4 เป็นสะพานการสื่อสารที่เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนกับโลกกว้าง

ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนควรเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน เสาะหาความสนใจและความถนัดของผู้เรียน มีความเคารพความคิดของผู้เรียนและมีความรับผิดชอบกับการศึกษาของตนเอง ครูต้องมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการแสวงหาความรู้ ปลอดภัย และได้รับการยอมรับ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถค้นพบความรู้ตามรูปแบบของตนเอง

บทบาทของผู้เรียน

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีบทบาทเปลี่ยนไปจากเดิม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543:61) กล่าวว่า บทบาทของผู้เรียนมีดังนี้

1. ได้คิดเอง ทำเอง ปฏิบัติเอง และสร้างความรู้ด้วยตนเองในเรื่องที่สอดคล้องกับ การดำรงชีวิต จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

2. มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมาย กิจกรรม และวิธีการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

3. มีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543:46) กล่าวไว้ว่า

- ผู้เรียนจำเป็นต้องมีสมรรถภาพทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) เพื่อจะได้มีเหตุผล แสวงหาความจริง รู้จักพิสูจน์ ไม่มโนง่าย
- ผู้เรียนต้องมีสมรรถภาพทางคอมพิวเตอร์ (Computer Literacy)
- ผู้เรียนต้องมีศักยภาพทางความเป็นพลเมือง (Citizen Competency)
- ผู้เรียนต้องรู้ภาษาของตนและภาษาอื่น เพื่อรู้รากเหง้าของตนและโยยบินสู่สากล

1.4 กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

อุษณีย์ โพธิสุข (2543:40) กล่าวว่า กลยุทธ์ในการสอนรูปแบบให้เพื่อการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ต้องยึดหลักการสอนดังนี้คือ

1. มีกิจกรรมหลากหลาย ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ การสอนต้องตอบสนองวิธีการทำงานของสมอง (Whole Brain Approach) ที่แตกต่างกันลักษณะของจิตวิทยาที่ต่างกัน
2. การสอนที่เน้นการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิดระดับสูง เช่น การคิดอย่างมีการวิเคราะห์โดยใช้หลักเหตุผล ตรรกะ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างอภิปราย ฯลฯ
3. การสอนแบบบูรณาการวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
4. ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนควรมีสติธิในการกำหนดทิศทางในการเรียนรู้
เสนอสิ่งที่อยากเรียนรู้
5. เรียนรู้ต้องมีส่วนร่วมทั้งสังคม และสังคม/ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
6. การพัฒนาหลักสูตร การวางแผน การสอน และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องกัน
7. เน้นการสอนทั้งรูปแบบเรียนโดยจิตใต้สำนึก (Subconscious) และจิตสำนึก (Conscious)
8. เวลาในการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นเวลาที่ให้ผู้เรียนได้เป็นผู้แสดงออก หรือทำกิจกรรม ครอบคลุมบทบาทการควบคุมและการใช้เวลากำกับดูแลและสั่งสอน
9. การสอนไม่จำกัดเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น

1.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

อุษณีย์ โพธิสุข (2543 : 40 – 41) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับการจัดการศึกษารูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ ต้องเริ่มตั้งแต่การรู้จักตัวคนที่แท้จริงของผู้เรียนทั้งด้าน สติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม ดังนั้นการประเมินผลต้องมีหลากหลายรูปแบบและเน้นการประเมินการพัฒนาการ และกระบวนการประเมินผลต่อเนื่อง การวัดและการประเมินผลที่ดีจึงเป็น “ กระบวนการสำคัญที่จะช่วยให้ข้อมูลว่า จะจัดการศึกษาอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับตัวผู้เรียน” มิใช่เป็นการวัดเพื่อ “ตัดสิน” ว่าผู้เรียนควรจะผ่านหรือไม่ผ่าน โดยมีเกณฑ์มาประกอบ

ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ (2543 : 57) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรประเมินตามสภาพที่แท้จริงเป็นการประเมินคุณภาพ ผู้เรียน โดยมุ่งพิจารณาจากพฤติกรรมการปฏิบัติและผลงาน วิธีการหลักที่นำมาใช้ คือ การสังเกต สัมภาษณ์ และตรวจผลงานซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ในสภาพจริงที่เป็นปกติ ซึ่งส่วนใหญ่

มักเก็บรวบรวมไว้เป็นแฟ้มสะสมงาน

มาตรา 26 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ว่า การประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ สังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่กันไปตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนจากเดิมเป็นการวัดความรู้และความจำทางด้านเนื้อหา มาเป็นการประเมินซึ่งมุ่งเน้นผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยต้องวัดและประเมินให้ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในส่วนของกระบวนการและผลงาน ทั้งด้านความรู้ ความรู้สึก และทักษะการแสดงออกทุกด้านและประเมินผลตามสภาพจริง ทั้งนี้สามารถประเมินระหว่าง การเรียนการสอน และประเมินสรุปรวม

1.6 ตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด

ตัวบ่งชี้กระบวนการสอนของครู

1. ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการที่ผสมผสานภูมิปัญญาไทยและความรู้สากล
2. ครูจัดสิ่งแวดล้อม และบรรยากาศที่ปลูกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เต็มตามศักยภาพ
3. ครูเข้าใจและเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง
4. ครูจัดกิจกรรม และสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์
5. ครูส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง
6. ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อย ของนักเรียน
7. ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และค้นพบความรู้
8. ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตโดยรวมมือกับชุมชน
9. ครูปลูกฝังระเบียบวินัย ค่านิยมและคุณธรรมตามวิถีวัฒนธรรมไทย
10. ครูประเมินตนเองอยู่เสมอ ตลอดจนสังเกตและประเมินพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้กระบวนการเรียนของนักเรียน

1. นักเรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี
2. นักเรียนฝึกปฏิบัติและทำกิจกรรมหลากหลายจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง
3. นักเรียนเห็นแบบอย่างที่ดี และฝึกเผชิญสถานการณ์จนเกิดจิตสำนึกและคุณธรรม
4. นักเรียนฝึกคิดหลายวิธี สร้างสรรค์จินตนาการและแสดงออกได้อย่างชัดเจนมีเหตุผล

5. นักเรียนได้รับการเสริมแรงให้ทดลองวิธีการแก้ปัญหาทั้งด้วยตนเอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม
6. นักเรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูล และสร้างสรรค์ความรู้จากแหล่งวิทยาการในโรงเรียน และชุมชน
7. นักเรียนสนใจใฝ่รู้ มีส่วนร่วมในการเรียนอย่างมีความสุข
8. นักเรียนฝึกระเบียบวินัย และรับผิดชอบในการทำงานจนสำเร็จ
9. นักเรียนฝึกประเมินผลงาน ฝึกประเมินและปรับปรุงตนเองและยอมรับผู้อื่น

ตัวบ่งชี้การเรียนของนักเรียนและการสอนของครูที่จำแนกไว้นี้แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมการสอนของครูนั้น มีลักษณะต่อเนื่องผสมกลมกลืนกันเกินกว่าที่จะแยกตามช่วงเวลาของการเรียนการสอนได้ ตัวบ่งชี้หลายข้ออาจเกิดขึ้นได้ ทั้งก่อนการเรียนการสอน ระหว่างการเรียนการสอน และหลังการเรียนการสอน

2. ขุดการเรียนรู้การสอน

2.1 ความหมายของขุดการเรียนรู้การสอน

ขุดการเรียนรู้ หรือขุดการสอน คือการจัดระบบการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ ผู้เรียนรายบุคคลสามารถที่จะเรียนได้ด้วยตนเอง หรืออาจเป็นขุดการสอนที่ครูสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนนักเรียนเป็นกลุ่มได้ โดยที่ขุดการเรียนรู้จะมีสื่อประสมของผู้เรียนและผู้สอนอยู่ครบถ้วน ตั้งแต่คู่มือครู สื่อการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน สื่อที่ใช้เป็นคำสั่งผู้เรียน สื่อที่ใช้ในกิจกรรม และการปฏิบัติของผู้เรียน ตลอดจนสื่อที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนขุดการเรียนรู้เป็นสื่อประสม ซึ่งเป็นการนำเอาสื่อการสอนตั้งแต่สองสื่อขึ้นไป มาบูรณาการกับกิจกรรมการเรียน การสอนให้เหมาะสมในการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่งที่ตั้งไว้ ความหมายของขุดการเรียนรู้การสอนได้มีนักศึกษามากมาย ท่านต่างให้ไว้ดังนี้

วิชัย วงศ์ใหญ่ (2525 : 185) กล่าวว่า ขุดการเรียนรู้เป็นระบบการผลิตและเป็นการนำสื่อการเรียนหลายๆ อย่างมาสัมพันธ์กัน และมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการเรียนอย่างหนึ่งอาจจะเร้าความสนใจในขณะที่อีกอย่างหนึ่ง ใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหาและอีกอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดความเสาะแสวงหา อันนำไปสู่การเข้าใจที่ลึกซึ้ง และป้องกันการเข้าใจความหมายผิด สื่อการเรียนเหล่านั้น เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าสื่อประสมที่เรานำมาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเพื่อให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สุนันท์ สังข์ทอง (2526 : 134) กล่าวว่า ขุดการเรียนรู้เปรียบเหมือนโครงการสอนหรือแผนการสอนสำเร็จรูป (Lesson plan) ซึ่งครูผู้สอนได้จัดทำไว้ล่วงหน้าเพื่อใช้สอนนักเรียนในครั้ง

หนึ่ง ๆ ชุดการเรียนรู้ต่างจากแผนการสอนตามปกติของครูตรงที่ชุดการเรียนนี้ออกแบบให้ครูหรือผู้เรียนใช้เฉพาะ แต่แผนการสอนให้ครูใช้คนเดียว

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537 : 113 – 114) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ชุดการเรียนเป็นสื่อประสมประเภทหนึ่งที่มีจุดหมายเฉพาะเรื่องที่สอน เป็นสื่อประสมที่ได้จากระบบการผลิตและการสื่อการสอนที่สอดคล้องกับวิชา หน่วย หัวเรื่อง และวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาความหมายของชุดการเรียนแล้ว สรุปได้ว่าชุดการเรียนนั้นเป็นสื่อประสม ที่มีคุณค่าเหมาะสมที่จะนำไปในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในยุคที่ต้องการเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากชุดการเรียนเป็นสื่อที่มีความเบ็ดเสร็จในตัวเอง คือให้ทั้งความรู้ กิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดด้วยตนเอง และยังมีสื่อที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนมีการประเมินผลความรู้ที่ได้จากชุดการเรียน

2.2 ประเภทของชุดการเรียนการสอน

ได้มีนักการศึกษาได้จัดประเภทของชุดการเรียนการสอนเอาไว้ดังนี้

วิชัย วงศ์ใหญ่ (2525 : 174 – 175) ได้แบ่งชุดการสอนตามลักษณะการใช้ ออกเป็น

3 ประเภท คือ

1. ชุดการเรียนสำหรับบรรยาย หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าชุดการเรียนสำหรับครูใช้เป็นชุดการเรียนสำหรับกำหนดกิจกรรมและสื่อการเรียน ให้ครูใช้ประกอบการบรรยายเพื่อเปลี่ยนบทบาทการพูดของครูน้อยลงให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ร่วมกิจกรรมการเรียนมากขึ้น

2. ชุดการเรียนสำหรับกิจกรรมแบบกลุ่ม ชุดการเรียนนี้มุ่งเน้นที่มีตัวผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน หรืออาจจะเป็นการจัดกิจกรรมในรูปแบบศูนย์การเรียน ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วยในแต่ละศูนย์มีสื่อการเรียนหรือบทเรียนครบชุด ตามจำนวนผู้เรียนในศูนย์การเรียนนั้น สื่อการเรียนอาจจัดอยู่ในรูปสื่อการเรียนเป็นรายบุคคล หรือผู้เรียนทั้งศูนย์ใช้ร่วมกันก็ได้ผู้เรียนจากชุดการเรียนอาจขอความช่วยเหลือจากครูเล็กน้อย ในระยะเริ่มต้นเท่านั้น หลังจากชินกับวิธีการแล้ว ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ ในขณะที่ทำกิจกรรมการเรียนหากมีปัญหา ผู้เรียนสามารถซักถามครูได้เสมอ เมื่อจบการเรียนแต่ละศูนย์แล้วผู้เรียนอาจสนใจการเรียนเสริม เพื่อเจาะลึกได้จากศูนย์สำรองที่ครูจัดเตรียมไว้

3. ชุดการเรียนสำหรับรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่จัดระบบขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง ตามลำดับขั้นความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อศึกษาครบแล้วจะทำการทดสอบประเมินผลความก้าวหน้าและศึกษาชุดการเรียนอื่นต่อไปตามลำดับ เมื่อมีปัญหาผู้เรียนจะปรึกษา

กันได้ระหว่างผู้เรียนผู้สอนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือกันที่ในฐานะผู้ประสานงานหรือผู้ชี้แนะ
แนวทางการเรียนด้วยชุดการเรียนการสอนนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537 : 114) ได้จำแนกชุดการเรียนออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. ชุดการเรียนประกอบการบรรยาย เป็นชุดการเรียนที่มุ่งขยายเนื้อหาสาระการสอน
แบบบรรยายได้ชัดเจนขึ้น ช่วยให้ผู้สอนพูดได้น้อยลง และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน
กิจกรรม การเรียนมากขึ้น สิ่งที่ใช้อาจเป็นแผนการสอน สไลด์ประกอบเสียงขยายในเทป แผนภูมิ
แผนภาพ แผ่นโปรงใส และภาพยนตร์ โทรทัศน์ ชุดการเรียนประเภทนี้มักบรรจุในกล่องที่มี
ขนาดพอเหมาะกะกับจำนวนสื่อ
2. ชุดการเรียนสำหรับกิจกรรมกลุ่ม เป็นชุดการเรียนที่มุ่งให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรม
ร่วมกัน เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียน การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์
3. ชุดการเรียนรายบุคคล เป็นชุดการเรียนที่จัดระบบขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนด้วย
ตนเองตามความแตกต่างระหว่างบุคคล อาจเป็นการเรียนในโรงเรียนหรือที่บ้านก็ได้เพื่อให้ผู้เรียน
ก้าวไปข้างหน้าตามความสามารถ ความสนใจและความพร้อมของผู้เรียน ชุดการเรียนเป็นรายบุคคล
อาจออกมาในรูปของหน่วยการสอนย่อย หรือ โมดูล
4. ชุดการเรียนทางไกล เป็นชุดการเรียนที่ผู้สอนกับผู้เรียนอยู่ต่างถิ่น ต่างเวลา
กัน มุ่งสอนให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน ประกอบด้วยสื่อประเภทสิ่งพิมพ์รายการ
วิทยุกระจายเสียง วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์และการสอนเสริมตามศูนย์บริการการศึกษา เช่น
ชุดการเรียนการสอนทางไกลมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2.3 องค์ประกอบของชุดการเรียนการสอน

ชุดการเรียนการสอน คือ การจัดระบบการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ที่ผู้เรียนสามารถเรียน
ด้วยตนเอง ครูสามารถใช้กับผู้เรียนเป็นกลุ่มหรือในกระบวนการเรียนการสอนมวลชน โดยที่ชุด
การเรียนจะมีสื่อประสมสำหรับผู้เรียนและผู้สอนให้ใช้ในการวางแผนการเรียนการสอนให้ดำเนินการ
ไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนถึงด้านประเมินผลการเรียนการสอนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ในการ
สร้าง ชุดการเรียนการสอนให้ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตรงเป้าหมายที่วางไว้ จึงต้องมี
องค์ประกอบต่างๆ ของชุดการเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียนและวัตถุประสงค์ของการใช้
มีนักการศึกษาหลายท่านได้กำหนดองค์ประกอบของชุดการเรียนการสอนไว้แตกต่างกันดังนี้

ควอน (Duane. 1973 : 169) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการเรียนการสอน 6 ประการ
ดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมายและเนื้อหา
2. บรรยายเนื้อหา

3. มีจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
4. กิจกรรมให้เลือกเรียน
5. มีกิจกรรมที่ส่งเสริมเจตคติ
6. มีเครื่องมือวัดผลก่อนการเรียนรู้ ระหว่างเรียนและหลังเรียน

ถัดมา สุขปรีดี (2532:32) กล่าวว่า ชุดการเรียนรู้ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของบทเรียน
2. ข้อทดสอบความรู้เดิมของผู้เรียน ซึ่งมีจุดหมาย 2 อย่าง คือ วัดความรู้เดิมของผู้เรียนว่าเข้าใจบทเรียนได้หรือไม่ และวัดความรู้เดิมของผู้เรียนว่ามีความรู้เกี่ยวกับบทเรียนมากน้อยเพียงไร
3. บัตรแนะนำวิธีการเรียนด้วยตนเอง
4. สื่อการเรียน
5. ข้อทดสอบหลังเรียน

สุนันท์ สังข์ทอง กล่าวว่า โดยทั่วไปชุดการเรียนรู้ชุดหนึ่งจะประกอบด้วยองค์ประกอบ

7 อย่าง คือ

1. เนื้อหาหรือมโนทัศน์ (Concept focus) ชุดการเรียนรู้การสอนชุดหนึ่งควรจะเน้นให้ผู้เรียนศึกษาเพียงเรื่องเดียว
2. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (behaviorally stated objectives) เป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะทำให้ชุดการเรียนนั้นประสบผลสำเร็จหรือประสบความล้มเหลว เป็นข้อความที่ระบุถึงพฤติกรรมที่คาดหวังจะเกิดขึ้นภายหลังการเรียนรู้
3. กิจกรรมให้เลือกหลายๆ อย่าง (multiple activities and methodologies) คือ รายละเอียดของกรรมที่ต้องการให้นักเรียนเลือกปฏิบัติ
4. วัสดุประกอบการเรียน (diversified learning resources) จากกิจกรรมที่ให้เลือกหลายๆ ทางนั้นจำเป็นต้องมีวัสดุประกอบการหลายๆ อย่าง วัสดุหรือสื่อการเรียนเป็นแหล่งที่จะช่วยให้นักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดการเรียนรู้ในมโนทัศน์ที่กำหนดให้
5. แบบทดสอบในการประเมินผลดูว่านักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้จากการสอนมากน้อยเพียงใด แบบทดสอบที่ใช้อาจใช้ใน 3 ลักษณะ คือ

5.1 แบบทดสอบก่อนเรียน (pretest) ทำหน้าที่ 3 อย่าง คือ

- 5.1.1 ประเมินความพร้อมของนักเรียนก่อนเรียนจากชุดการเรียนรู้
- 5.1.2 ให้ทราบพื้นฐานความสามารถของนักเรียนก่อนเรียน

5.1.3 ให้พื้นฐานแก่ครูในการตัดสินใจว่านักเรียนจะเริ่มเรียนจากชุดการเรียนเมื่อไร ตรงไหน การใช้แบบทดสอบก่อนเรียนจึงเป็นการช่วยครูในการเตรียมตัวผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียนจากชุดการเรียน

5.2 แบบทดสอบตนเอง (self – test) ช่วยให้ทั้งครูและนักเรียน ทราบว่าการเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่

5.3 แบบทดสอบหลังเรียน (post-test) แบบทดสอบหลังเรียนจะช่วยวัดดูว่านักเรียนเกิดพฤติกรรมตามที่คาดหวังไว้หรือไม่

6. กิจกรรมสำรองหรือกิจกรรมเพิ่มเติม (breath and depth activities) หลังจากที่นักเรียนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนแล้ว อาจทำกิจกรรมที่เสนอแนะเพิ่มเติมตามความสนใจได้

7. คำชี้แจงการใช้ชุดการเรียนการสอน (instruction)

กิดานันท์ มลิทอง (2531 : 181) และบุญชม ศรีสะอาด (2541 : 95) ได้กล่าวว่าชุดการสอนเป็นสื่อประสมแต่ละชุด มีลักษณะและส่วนประกอบด้วยสื่ออะไรบ้าง ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของบทเรียนและวัตถุประสงค์ของการใช้ โดยทั่วไปมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1. คู่มือการใช้ชุดการสอน
2. บัตรงาน เป็นบัตรที่มีคำสั่งว่าจะให้ผู้เรียนปฏิบัติอะไรบ้าง โดยระบุกิจกรรมตามขั้นตอนของการเรียน
3. แบบทดสอบวัดความก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นแบบทดสอบที่ใช้สำหรับตรวจสอบว่าหลังจากเรียนชุดการสอนจบแล้ว ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่
4. สื่อการเรียนต่างๆ เป็นสื่อการเรียนสำหรับผู้เรียนได้ศึกษามีหลายชนิดประกอบกัน

3. การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

3.1 สาระของหลักสูตรกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้กำหนดหลักการ เป้าหมายและความคาดหวังดังนี้
หลักการ

การจัดการหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2545 วิชาภาษาอังกฤษ ใช้มาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร(Standard – Based

Curriculum) เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตาม แนวปฏิรูปการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษา 2542

โครงสร้างหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษมุ่งเน้นสมรรถนะ (Competency-Based) การ แสดงออกทางภาษาและผลการเรียนรู้ (Performance - Based and Outcomes) ของผู้เรียน โดยการ กำหนดเนื้อหา และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่จะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเมื่อผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่จัด ให้ครอบคลุมหลักสูตรในระดับชั้น ปวช. 1 – ปวช. 3 ในแต่ละประเภทวิชาชีพ และประเมินผลตาม ระดับ ความสามารถและศักยภาพของผู้เรียนในแต่ละระดับ

เป้าหมายและความคาดหวัง

1. วิสัยทัศน์

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในหลักสูตรประกาศวิชาชีพ 2545 มีความคาดหวัง ว่าเมื่อผู้เรียนภาษาอังกฤษในหมวดวิชาสามัญ วิชาชีพพื้นฐาน วิชาชีพเฉพาะ และวิชาเลือก ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ สามารถใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่นสื่อสาร ในสถานการณ์ต่าง ๆ ประกอบอาชีพ แสวงหาความรู้ ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมที่หลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิด และวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลก

2. คุณภาพของผู้เรียน

เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร การเรียน วิชาภาษาอังกฤษ จะช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และเกิดความมั่นใจในการสื่อสารกับ ชาวต่างประเทศ และการประกอบอาชีพ รวมทั้งเกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ โดยยังคงความภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย

การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพได้ตามที่คาดหวังไว้ดังกล่าว จึงได้กำหนดองค์ความรู้ กระบวนการเรียนรู้ ไว้เป็นกรอบสาระดังนี้

2.1 เข้าใจภาษาอังกฤษในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร สร้างความสัมพันธระหว่าง บุคคลแสดงความรู้สึนึกคิด แสดงความคิดรวบยอดในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษางาน อาชีพชุมชนและ สังคม ในรูปแบบที่เหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ

2.2 มีทักษะในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียนในหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม ลมฟ้า อาณาเขต สถานที่ การเดินทางท่องเที่ยว อาหาร เครื่องดื่ม การบริการ ความสัมพันธ์กับบุคคล เทคโนโลยี การศึกษา อาชีพ ตามประเภทและสาขาวิชาชีพ

2.3 ใช้ศัพท์สำนวนทางภาษาสื่อความหมายในสถานการณ์ต่างๆ ในการสนทนาทั้งที่ เป็นทางการ และไม่เป็นการ

2.4 อ่านและเขียนข้อความในเรื่องทั่วไป และเรื่องที่เกี่ยวกับประเพณีและสาขาวิชาชีพ

2.5 มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางภาษาและชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษาตามบริบทของข้อความที่พบในแต่ละระดับชั้น

2.6 มีความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาอังกฤษสืบค้นข้อมูล และหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาอื่น ๆ ที่เรียนตามความสนใจและระดับชั้นจากสื่อที่หลากหลาย

2.7 ฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง หาความเพลิดเพลิน และเป็นพื้นฐานในการทำงานและการประกอบอาชีพ

3. สาระของหลักสูตรกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ

หลักสูตรกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใช้มาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยแบ่งตามสาระหลักดังนี้

3.1 สาระ (Strand)

สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ หมายถึง องค์ความรู้ที่เป็นสากลสำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย สาระด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษาด้วยความสัมพันธ์กับชุมชนโลก

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communication) หมายถึงการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความคิดเห็น เจตคติ อารมณ์ และความรู้สึกในเรื่องต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาษาพูด และภาษาเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม (Cultures) หมายถึงความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ พฤติกรรมทางสังคม ค่านิยม และความเชื่อที่แสดงออกทางภาษา

สาระที่ 3 ภาษาด้วยความสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้วิชาอื่น (Connections) หมายถึงความสามารถทางภาษาอังกฤษในการแสวงหาความรู้ที่สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ

สาระที่ 4 ภาษาด้วยความสัมพันธ์กับชุมชนโลก (Communities) หมายถึงความสามารถ ในการใช้ภาษาอังกฤษภายในชุมชน และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.2 มาตรฐานการเรียนรู้ (Standard) วิชาภาษาอังกฤษ

มาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ เป็นผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยกำหนดสาระทั้ง 4 และมาตรฐานการเรียนรู้ 8 มาตรฐาน ประกอบด้วย

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน อ 1.1 เข้าใจกระบวนการฟัง และการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และนำไปใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน อ 1.2 มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความคิดเห็น แสดงความรู้สึกโดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐาน อ 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียนและการสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็น และความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ และมีสุนทรียภาพ

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน อ 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน อ 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาไทยและนำมาใช้ได้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้วิชาอื่น

มาตรฐาน อ 3.1 ใช้ภาษาอังกฤษในการเชื่อมโยงความรู้กับสาระการเรียนรู้วิชาอื่นเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก

มาตรฐาน อ 4.1 สามารถใช้ภาษาอังกฤษตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน อ 4.2 สามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้า การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือและการอยู่ร่วมกันในสังคม

3.2 หลักการพื้นฐานทางภาษาศาสตร์ในการเรียนภาษาต่างประเทศ

1. การสนทนา

การสื่อสารที่ใช้ในชีวิตประจำวันมากที่สุด คือการสนทนา การสนทนาเพื่อให้เกิดความเข้าใจและสื่อความหมายได้นั้น จะต้องพูดในหัวเรื่องเดียวกัน ในการเรียนภาษาที่ 2 การที่จะให้ผู้เรียนพูดสื่อสารได้ ถือเป็นเรื่องสำคัญ ทักษะการพูดเป็นทักษะที่เรียนได้ยาก การเรียนภาษาพูดให้ได้ดีขั้นนั้น ควรเรียนจากบทสนทนา บทสนทนามีประโยชน์มากไม่ว่าจะเป็นภาษาใดก็ตาม การเริ่มสอนภาษาที่บทสนทนาเป็นการเริ่มต้นที่เหมาะสมในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และควรฝึกให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์อย่างอิสระมากกว่าการฝึกท่องจำบทสนทนา ควรให้ผู้เรียนได้พบกับเหตุการณ์ที่ต้องใช้บทสนทนานั้นจริง ๆ (Dobson, 1975)

การฟัง ลักษณะที่สำคัญของการฟัง คือเสียงการที่เสียงสระหรือพยางค์บางพยางค์ขาดหายไป ในเวลาพูด นั่นคือ ผู้พูดออกเสียงคำหรือกลุ่มคำแตกต่างจากที่ควรจะเป็นในตัวเอง และลักษณะที่สำคัญอีกอย่างก็คือ ระดับเสียงสูงต่ำในประโยค ซึ่งมีส่วนสำคัญยิ่งในการสื่อความหมาย คือ ทำให้ผู้ฟังทราบว่า ประโยคนั้น ๆ ผู้พูดต้องการถามคำถาม หรือต้องการออกคำสั่ง ประารก พูดจบข้อความแล้วหรือยังไม่จบ เป็นต้น โดยสังเกตจากเสียงสูงต่ำในตอนท้ายข้อความโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อประโยคมีข้อความอย่างเดียวกันแต่ระดับเสียงต่างกัน ซึ่งถ้าผู้ฟังไม่เข้าใจระดับเสียง ก็จะทำให้เข้าใจความหมายของเนื้อความนั้นผิดไปได้ (Valette (1977 : 141-142)

การพูด เป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญ และถูกใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ จึงเน้นความสำคัญของทักษะการพูดเกือบจะเรียกได้ว่ามากที่สุด มีการพัฒนาแนวความคิด วิธีการสอนใหม่ และสื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ มาประกอบการเรียนมากมาย เช่น ห้องปฏิบัติการทางภาษา เทป ซีดีรอม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทั้งการฟังและการพูดไปพร้อม ๆ กัน

การพูดภาษาต่างประเทศเกี่ยวข้องกับความสามารถในการออกเสียงถูกต้อง ซึ่งสัมพันธ์กับการได้ยิน จำแนกและเลียนแบบเสียงนั้น ๆ ด้วย และการพูดยังเกี่ยวข้องกับอีกหลายทักษะ รวมทั้งความสามารถ ของผู้เรียนในการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาษาแต่ละส่วนเข้าด้วยกัน และยังได้กล่าวถึงทักษะการพูดอีกว่าเป็นทักษะที่ซับซ้อน และจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบของการพูด 5 ประการ คือ

1. ความคล่องแคล่ว (fluency)
2. ความสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ (comprehensibility)
3. ปริมาณของข้อมูลที่สามารถสื่อสารได้ (amount of communication)
4. คุณภาพของข้อความที่สามารถนำมาสื่อสาร (quality of communication)
5. ความพยายามในการสื่อสาร (effort to communicate)

พฤติกรรมกรพูดเริ่มจากความรู้สึกรู้สึกของผู้พูด ส่งการไปยังสมอง (ความคิด) และส่งผ่านไปยังอวัยวะต่าง ๆ ที่ใช้ในการออกเสียงเพื่อจัดเตรียมระบบเสียงที่จะใช้พูด การเปลี่ยนความรู้สึก ความคิด ออกมาเป็นภาษาพูด เรียกว่า encoding เมื่อการพูดเกิดขึ้น ผู้ฟังจะรับข้อความ และตีความ หน่วยทางภาษา ซึ่งประกอบด้วยความหมาย การตีความนี้ เรียกว่า decoding (Walter H. Bart (1978:18-22)

2. การอ่าน

การอ่าน เป็นทักษะที่สำคัญและเป็นรากฐานของการเรียนรู้ดังกล่าวมาแล้ว การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการอ่านที่ดี จึงเป็นสิ่งจำเป็น การมีทักษะการอ่านที่ดีนั้น มิใช่แค่เพียงอ่านออกเสียง

ได้ถูกต้องหรืออ่านได้รวดเร็วเท่านั้น แต่ต้องมีความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่านและเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมด้วย บล็อก (Block, 1996) ได้แบ่งกลวิธีที่ใช้ในการอ่าน แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. กลวิธีทั่วไป (General Strategy) ผู้อ่านจะใช้กลวิธีนี้ในการรวบรวมรายละเอียดในข้อความ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการทำความเข้าใจการอ่านข้อความสั้น ๆ

2. กลวิธีเฉพาะเรื่อง (Local Strategy) ผู้อ่านจะใช้กลวิธีนี้เมื่อไม่มีความเข้าใจการอ่าน ข้อความเพียงบางส่วนเท่านั้น

3. การเขียน

การเขียนเป็นระบบการสื่อสารอย่างหนึ่งระหว่างผู้เขียนที่ต้องการส่งข้อมูลไปยังผู้อ่าน โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือ การเขียนจึงมิใช่แค่ความสามารถในการแต่งประโยคได้เท่านั้น การเขียนที่ดี จะต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญสองส่วน คือ ความสามารถที่จะสร้างประโยคและความสามารถที่จะนำประโยคเหล่านั้น มาเรียงกันเป็นข้อความที่มีความหมายต่อเนื่องกัน ได้อย่างสอดคล้อง เพื่อเป็นสื่อในการส่งข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน การเขียนจะทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการทางภาษา และยังช่วยเสริมทักษะการอ่านและการพูดได้ดีขึ้น รวมทั้งก่อให้เกิดความคงทนในการจำมากยิ่งขึ้น ความรู้ทางภาษาอย่างเดียวนั้น ไม่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการสื่อสาร

ในการเขียนนั้น ผู้เขียนจะต้องมีความรู้เรื่องข้อมูลต่าง ๆ และข้อกำหนดทางสังคมร่วมกันระหว่างผู้ส่งและผู้รับสาร (อรุณี วิริยะจิตรา, 2525) จะเห็นว่า การเขียนเป็นการนำความรู้ด้านภาษาที่เรียนไปแล้วมาใช้ในการสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ตามต้องการ การเขียนทำให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดและช่วยเสริมการเรียนรู้เนื่องจากผู้เขียนต้องคิดวางแผนว่าจะเขียนอะไร

3.3 รูปแบบ และขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สามารถจัดได้หลากหลายวิธี ขึ้นอยู่กับผู้เรียน กลวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน และคุณลักษณะที่ครูผู้สอนต้องการพัฒนานอกเหนือไปจากความรู้และทักษะทางภาษาการเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง หรือนำวิธีการสอนต่างๆ มาสังเคราะห์ ครูจะต้องทำความเข้าใจองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. แนวคิด เป็นความเชื่อและความมุ่งหวังที่นำไปสู่วิธีปฏิบัติหรือวิธีสอน เช่น แนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism) ที่ผู้สอนได้นำมาใช้

บทบาทของครูตามแนว Constructivism

การเรียนการสอนตามแนว Constructivism ถือว่าครูต้องเป็นนักงูใจ ผู้วินิจฉัยผู้ชี้แนะทางผู้ที่ชอบเปลี่ยนแปลง นักทดลอง และนักวิจัย (วรรณทิพา รอดแรงคำ, 2542) ในฐานะที่เป็น “นักงูใจ” ครูต้องช่วยให้นักเรียนพิจารณาในสิ่งที่ถูกต้องจากสิ่งเร้าและความหมายที่หลากหลายและ

เป็นไปได้ของบทเรียน บทบาทของการเป็น “ผู้วินิจฉัย” คือการค้นหาความคิดที่นักเรียนนำมาใช้ในการเรียนและจัดหาโอกาสในระหว่างการเรียนรู้การสอน เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดและสื่อความหมายความคิดของตนเองออกมา โดยปกติแล้ว

บทบาทของครู ครูจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้ฟังที่ดีของนักเรียนในฐานะที่เป็น “ผู้ชี้แนวทาง” ครูต้องช่วยให้นักเรียนได้สร้างความหมายและคำอธิบายด้วยตนเอง การบอกนักเรียนเพียงอย่างเดียวเป็นการไม่เพียงพอ บทบาทนี้ เป็นการช่วยนักเรียนให้พัฒนายุทธวิธีสำหรับกระบวนการสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ โดยชี้ถึงความไม่แน่นอนของความคิดของนักเรียน ทำทายนักเรียนให้พิจารณาถึงความเป็นไปได้ทั้งหมด และแสดงให้นักเรียนเห็นว่าที่จุดไหนที่นักเรียนลงข้อสรุปเกินกว่าหรือน้อยกว่าความเป็นจริง บทบาทนี้ ช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงความคิดเดิมที่มีอยู่แล้วกับความคิดใหม่เพื่อสร้างความหมายและความเข้าใจใหม่ ครูเป็น “ผู้ที่ชอบเปลี่ยนแปลง” คือ เป็นครูที่ชอบจัดหาทรัพยากรรวมทั้งตัวครูเองและจัดหากิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ๆ ให้กับนักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนสร้างความเข้าใจใหม่ ๆ ในฐานะที่เป็น “นักทดลอง” ครูต้องประเมินนักเรียนโดยประเมินอย่างเป็นระบบ และลองใช้กิจกรรมการเรียนการสอนใหม่ ๆ บทบาทของ “นักวิจัย” ก็คือให้ครูได้แลกเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับผลงานวิจัยในชั้นเรียนของตนเองกับครูคนอื่น ๆ

2. วิธีสอน

วิธีสอนที่เป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษา เพื่อการติดต่อสื่อสารได้ คือ วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative approach) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation) ขั้นนี้ จะเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ควบคู่กับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาด้วย ผู้สอนตั้งคำถาม 2-3 คำถาม เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ เกี่ยวกับเรื่องที่เรียนอยู่มาก-น้อยเพียงใด ถ้าผู้เรียนตอบได้หรือบอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องได้ ก็ไม่จำเป็นต้องเสียเวลากับการนำเสนอเนื้อหามากนัก

2.2 ขั้นการฝึกใช้ภาษา (Practice) ให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาที่เริ่มเรียนรู้ใหม่ โดยเริ่มต้นด้วยการฝึกแบบควบคุม ผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก เน้นให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษา เน้นความถูกต้องของภาษาและให้ผู้เรียนทำความเข้าใจกับความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้น ๆ อาจเป็นแบบฝึกหัดโครงสร้างในรูปแบบต่าง ๆ โดยให้ทำซ้ำ ๆ ตามตัวอย่างได้ ให้สามารถจดจำและนำไปใช้ตามรูปแบบ จนเกิดความคล่องเป็นอัตโนมัติ รูปแบบการฝึกที่ใช้อาจจะเป็นการฝึกเชื่อมโยงประโยค การฝึกพูดบทสนทนาสั้น ๆ การฝึกขยายประโยค การใช้คำแทนที่ การฝึกตามสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งผู้สอนจำเป็นต้องเตรียมสถานการณ์สำหรับการฝึกไว้หลายรูปแบบ ให้ผู้เรียนค่อย ๆ ถ่ายโอน โครงสร้างทางภาษาจากสถานการณ์หนึ่งไปสู่อีกสถานการณ์หนึ่งที่คล้ายคลึงกัน

2.3 ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production) การสอนขั้นตอนนี้สำคัญที่สุด ทั้งนี้ เพราะ กิจกรรมที่ใช้เปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงการเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน โดยทั่วไปมีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้กำหนดสถานการณ์และชี้แนะแนวทางให้เท่านั้น ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างเป็นอิสระ การได้เลือกใช้ภาษาเอง ช่วยให้เกิดความมั่นใจ ผู้สอนจะเป็นผู้ริเริ่มหรือผู้จัดการขั้นเริ่มต้นกิจกรรม หลังจากนั้นผู้เรียนจะดำเนินการเองทั้งหมด ผู้สอนจะคอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ เมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการทำกิจกรรม และเป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับ หรือ ประเมินผลกิจกรรมในภายหลัง

3. วิธีเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการเรียนที่ได้นำมาใช้ คือ วิธีเรียนแบบร่วมมือ (Co-operative Learning) ซึ่งจะนำเสนอรายละเอียดในลำดับต่อไป

4. การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative)

การเรียนแบบร่วมมือ เป็นวิธีการที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความร่วมมือร่วมใจกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม เพื่อช่วยเหลือกัน ให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มสามารถเข้าใจบทเรียนได้ดี และพัฒนาทักษะในการทำงาน กลุ่มร่วมกันผลงานของกลุ่มขึ้นอยู่กับผลงานของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม มีรายละเอียดที่น่าสนใจ ดังนี้

4.1 ความเป็นมาของการเรียนแบบร่วมมือ

การเรียนแบบร่วมมือเกิดจากแนวคิดของระบบประชาธิปไตยทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ จากฐานแนวความคิดของการนักเรียนแบบนี้เริ่มตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 20 สมัยกรีกคอนตันโดย นักจิตวิทยาการศึกษาหลายท่านที่ต้องการให้มีพฤติกรรมร่วมของกลุ่มคนในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ สร้างความสัมพันธ์และความกลมเกลียวระหว่างเผ่าพันธุ์ ตลอดจนสร้างสร้างความรู้สึที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มคนที่มีความแตกต่าง

Dewey (1916 , quoted in Arends , 1989) แห่งมหาวิทยาลัยชิคาโก ได้เขียนหนังสือชื่อว่า Democracy and Education ซึ่งให้แนวคิด ว่าให้ห้องเรียนเปรียบเสมือนสังคมที่ใหญ่ และควรจะมีการเรียนรู้ในรูปแบบของชีวิตจริง โดยเปรียบเทียบกับปัญหาที่พบในชีวิตประจำวัน การใช้ระบบประชาธิปไตยและวิทยาศาสตร์เข้ามาประกอบในการเรียนรู้ ซึ่งเริ่มจากการแก้ไขปัญหาละเอียดๆ ที่ทุกฝ่ายร่วมมือกันค้นหาคำตอบ

Thelen (1960 , quoted in Arends , 1989 แห่งมหาวิทยาลัยชิคาโก มีแนวความคิดคล้ายกับ Dewey ที่ว่า ห้องเรียนเป็นแบบจำลองของสังคม ที่จะช่วยให้บุคคลได้เรียนรู้ปัญหาและการร่วมมือกันกับบุคคลอื่น Thelen สนในเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการได้จัดโครงสร้างการเรียนรู้ให้ผู้เรียน เรียน

เป็นกลุ่มแบบสืบสอบ (group investigation) โดยพัฒนาความคิดพื้นฐานมาจากการเรียนแบบร่วมมือ
ที่ให้ผู้เรียน เรียนเป็นกลุ่มเล็กและทุกคนช่วยกันคิดค้นคว้าหาคำตอบ

Sharan (1981 , quoted in Arends , 1989) ได้ตั้งข้อสรุปโดยอาศัยพื้นฐานความคิดของ
Allport มาเป็นหลักการที่จะช่วยแก้ไขความมึนคืดในการแบ่งแยกผิวได้ 3 ประการดังนี้

1. การไม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างคนต่างผิวทำให้คนไม่เข้าใจกันระหว่างกลุ่มคนเหล่านี้
2. ถึงแม้จะมีความแตกต่างระหว่างผิว สมาชิกของกลุ่มคนต่างๆ เหล่านี้ควรจะมีส่วนร่วม หรือเป็นในส่วนหนึ่งในสิ่งที่จัดขึ้นอย่างเท่าเทียมกัน

3. ทางการอนุมัติให้มีการร่วมมือกันระหว่างคนต่างผิวพรรณในทุกๆที่

ต่อมารูปแบบของการเรียนแบบร่วมมือได้รับความสนใจ และได้ขยายไปในโครงสร้างของ
การจัดห้องเรียน และกระบวนการเรียนการสอน โดยอาศัยหลักจากข้อสรุป 3 ประการตามที่กล่าวมา
และได้นำมาใช้อย่างแพร่หลายจนถึงปัจจุบันนี้

4.2 ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ

Johnson and Johnson (1987) กล่าวถึงความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่า เป็นการ
เรียนที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนเป็นกลุ่มเล็ก กลุ่มละประมาณ 3-5 คน โดยที่สมาชิก
ในกลุ่มมีความแตกต่างกัน เป็นคั่นว่า เพศ เชื้อชาติ ความสามารถทางการเรียน ผู้เรียนแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รับผิดชอบการทำงานของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มร่วมมือ
กัน

Slavin (1987) กล่าวถึงความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่า เป็นวิธีการสอนที่ให้
นักเรียนเรียนเป็นกลุ่มเล็ก สมาชิกในกลุ่มโดยทั่วไปมี 4 คน และมีความสามารถแตกต่างกัน เป็น
นักเรียนเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และเรียนอ่อน 1 คน นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะต้อง
ช่วยเหลือเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันในการเรียนหรือทำกิจกรรมต่างๆ สมาชิกกลุ่มจะได้รับรางวัล ถ้า
กลุ่มทำคะแนนถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้

Artzt และ Newman (1990) กล่าวถึงความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่า เป็นการเรียน
ที่จัดสมาชิกเป็นกลุ่มเล็กแล้วร่วมกันแก้ปัญหา หรือทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ สมาชิกกลุ่ม
ทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

อรพรรณ พรสีมา (2540) กล่าวถึงความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่า เป็นวิธีการเรียนที่
เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่ม
ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกันแต่ละคนจะต้องมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงใน
การเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่มทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปัน

ทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียน อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองเท่านั้น แต่จะต้องรับผิดชอบต่อ การเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม

จากที่กล่าวพอสรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นการเรียนที่จัดนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก กลุ่ม ละครประมาณ 3-5 คน สมาชิกกลุ่มมีความแตกต่างกัน เช่น เพศ เชื้อชาติ หรือความสามารถทางการ เรียน สมาชิกกลุ่มจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำงานที่ได้รับมอบหมาย ให้ประสบผลสำเร็จ

4.3 ลักษณะสำคัญพื้นฐานและขั้นตอนของการเรียนแบบร่วมมือ

Johnson and Johnson (1987) ได้เสนอแนะลักษณะที่สำคัญเบื้องต้นของการเรียนแบบ ร่วมมือดังนี้

1. สมาชิกมีความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน ช่วยกันทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จโดยมี จุดประสงค์ร่วมกัน แบ่งข้อมูล อุปกรณ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม
 2. สมาชิกกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ (interaction) ต่อกัน อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกัน และกัน รับฟังเหตุผลของสมาชิกกลุ่ม
 3. สมาชิกกลุ่มแต่ละคน มีความรับผิดชอบในตนเองต่องานที่ได้รับมอบหมาย จุดมุ่งหมายที่ สำคัญคือ การที่แต่ละคนทำงานอย่างเต็มความสามารถ
 4. สมาชิกกลุ่มมีทักษะในการทำงานกลุ่ม (small group skills) และมีมนุษย
 5. สัมพันธ์ที่ดี ครูสอนทักษะการทำงานกลุ่ม และประเมินผลการทำงานกลุ่มของนักเรียน
- Arends (1994) ได้เสนอแนะลักษณะที่สำคัญของการเรียนแบบร่วมมือดังนี้

1. ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก ลักษณะสำคัญนี้มาจากหลักการที่ว่า ทุกคนทำงานเพื่อ เป้าหมายเดียวกันของกลุ่มและผลงานของแต่ละคนก็เป็นผลงานของกลุ่ม

ในการเรียนแบบร่วมมือสมาชิกกลุ่มต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน กลุ่มจะสำเร็จหรือ ล้มเหลวขึ้นกับทุกคน ถ้ากลุ่มประสบผลสำเร็จทุกคนย่อมประสบผลสำเร็จด้วย ถ้ากลุ่มล้มเหลวทุก คนก็ถือว่าล้มเหลวด้วย ทุกคนในกลุ่มจะเรียนรู้บทเรียนที่ได้รับ และต้องแน่ใจว่าสมาชิกทุกคน สามารถเรียนรู้บทเรียนนั้น การที่จะแน่ใจว่าเพื่อนสมาชิกจะเรียนรู้บทเรียน ทุกคนต้องช่วยเหลือกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีลักษณะสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยกัน สมาชิกแต่ละคนต้องยอมรับว่า ผลงานของคนอื่นมีความสำคัญต่อตนเองและต่อกลุ่ม และผลงานของตนเองก็มีความสำคัญต่อคนอื่น และต่อกลุ่มอีกด้วย

2. การปฏิสัมพันธ์โดยตรงของสมาชิก ลักษณะสำคัญนี้มาจากหลักการที่ว่าผลงานที่ดีมาจากการ ใช้ความสามารถ ความสร้างสรรค์ของบุคคลหลายคน เพราะถ้าพึ่งคนคนเดียวไม่สามารถ ทำงานทุกอย่างสำเร็จ ต้องอาศัยการช่วยเหลือจากผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่น ในการเรียนแบบร่วมมือ

ต้องมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนช่วยเหลือกัน มีการติดต่อปฏิสัมพันธ์กันโดยตรง มีการแลกเปลี่ยน
ความรู้ความคิด การอธิบายให้เพื่อนได้เกิดการเรียนรู้ การรับฟังเหตุผลของสมาชิกในกลุ่ม

3. การรับผิดชอบและการตอบสนองรายบุคคล ลักษณะสำคัญนี้มาจากหลักการที่ว่า สิ่งที่
นักเรียนทำได้ร่วมกันเป็นกลุ่มจะให้นักเรียนสามารถทำได้ด้วยตนเองในวันข้างหน้า นักเรียนต้อง
รับผิดชอบในผลการเรียนของตนเองและของเพื่อนสมาชิก ทุกคนในกลุ่มจะรู้ว่าใครต้องการความ
ช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนในเรื่องใด มีการกระตุ้นกันและกันให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้
สมบูรณ์

4. ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์และทักษะการทำงานกันเป็นกลุ่ม ลักษณะสำคัญนี้มาจาก
หลักการที่ว่า การทำงานร่วมกันจะส่งเสริมความสามารถได้ดีกว่าการทำงานคนเดียว คนเราไม่ได้เกิด
มาเพื่อเรียนรู้โดยทันทีทันใดที่จะปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์
และการทำงานเป็นกลุ่ม ไม่ได้เกิดขึ้นง่าย ๆ ตามที่การ บุคคลต้องเรียนต้องได้รับการสอนทักษะทาง
สังคมเพื่อให้เกิดคุณภาพสูงในการทำงานร่วมกัน

5. กระบวนการกลุ่ม

กระบวนการกลุ่มเกิดขึ้นเมื่อสมาชิกกลุ่มอภิปรายถึงการทำอย่างไรทำให้การทำงาน
บรรลุเป้าหมาย โดยจุดมุ่งหมายของกระบวนการกลุ่มคือ การเน้นกระบวนการ หน้าที่บทบาทที่
ชัดเจนของสมาชิกที่จะทำให้การทำงานได้ผลดีตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ กลุ่มต้องอธิบายการ
กระทำของสมาชิกเพื่อให้สมาชิกได้ทราบว่าสิ่งใดที่เป็นประโยชน์ต่อความสำเร็จในการทำงานของ
กลุ่ม และตัดสินใจเกี่ยวกับพฤติกรรมใดควรดำเนินต่อไป พฤติกรรมใดควรต้องเปลี่ยนแปลง
กระบวนการกลุ่มจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จของการเรียนแบบร่วมมือ
ขั้นตอนของการเรียนแบบร่วมมือ

Wheeler(1990) ได้เสนอขั้นตอนการเรียนแบบร่วมมือในแต่ละกลุ่มโดยใช้เวลาเรียนแต่ละครั้ง
ประมาณ 50- 60 นาทีไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนนำสู่บทเรียน (introduction) ใช้เวลา 8- 15 นาทีเพื่อทบทวนเรื่องที่เรียนมาแล้ว
และทบทวนในเรื่องบทบาทของการทำงานกลุ่ม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อธิบายให้เด็กเข้าใจถึง
ความแตกต่างกันของบุคคลว่าไม่มีใคร สามารถทำทุกอย่างได้หมดจึงต้องอาศัยซึ่งกันและกัน

2. ขั้นทำงานในกลุ่ม (group work)ใช้เวลา 25 –30 นาทีที่มีการแจกอุปกรณ์การเรียน งานที่
จะให้นักเรียนทำแต่ละครั้งควรเป็นเรื่องที่น่าสนใจ สมาชิกในกลุ่มทำงานตามบทบาทที่ได้รับ
ร่วมกันปรึกษาหารือ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทุกคนมีส่วนร่วมในกลุ่มรับฟังความคิดเห็น
ซึ่งกันและกัน

3. ขั้นระดมสมอง (wrap up/pull idea together) ใช้เวลา 10- 15 นาที ในขั้นตอนนี้เป็นการเสนอผลงาน เสนอแนวความคิดร่วมกันทั้งห้อง ให้แต่ละกลุ่มได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น โดยครูจะต้องมีบทบาทคอยถามเพื่อให้นักเรียนได้เสนอความคิดเห็นได้เต็มที่ และทุกคนได้มีส่วนร่วมในการเรียน

อรพรรณ พรสีมา (2540) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการเรียนแบบร่วมมือไว้ 5 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียม กิจกรรมในขั้นเตรียมประกอบด้วยครูแนะนำทักษะในการเรียนรู้ร่วมกัน และจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยๆ ประมาณ 2-6 คนครูควรแนะนำเกี่ยวกับระเบียบของกลุ่ม บทบาท และหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม แจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียนและการทำกิจกรรมร่วมกันและการฝึกฝนทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่ม

2. ขั้นสอง ครูนำเข้าสู่บทเรียน แนะนำเนื้อหา แนะนำแหล่งข้อมูล และมอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มย่อย โดยแต่ละคนมีบทบาทและหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นขั้นตอนที่สมาชิกในกลุ่มจะได้ร่วมกันรับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่ม

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ในขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนแล้วหรือยัง ผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร เน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่มและรายบุคคล

5. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ถ้ามีสิ่งที่ยังไม่เข้าใจครูควรอธิบายเพิ่มเติม ครูและนักเรียนช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มและพิจารณาว่าอะไรคือจุดเด่นของงาน และอะไรคือสิ่งที่ควรปรับปรุง

การเรียนแบบร่วมมือจึงเป็นวิธีการเรียนหนึ่งที่นักการศึกษาเห็นว่าสามารถทำให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเอง และมีคุณสมบัติตามที่สังคมต้องการได้ โดยมีลักษณะและขั้นตอนของการเรียนที่สรุปได้ดังนี้

1. ครูสอนบทเรียนและทักษะการทำงานกลุ่มให้นักเรียน

2. สมาชิกกลุ่มมีความแตกต่างกัน กลุ่มละประมาณ 3-5 คน ช่วยกันทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน รับผิดชอบต่อกันร่วมกัน มีการแบ่งข้อมูลอุปกรณ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม และสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองในงานที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งทำงานอย่างเต็มความสามารถ

3. สมาชิกในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีการอภิปราย ซักถาม แนะนำ อธิบาย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน แก้ปัญหาร่วมกัน

4. ครูประเมินผลการทำงานร่วมกับนักเรียน

4.4 การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ

Wheeler (1990) ได้เสนอแนวทางของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือไว้ดังนี้

1. การจัดกลุ่มนักเรียนและการจัดการเรียนการสอน

1.1 ขนาดของกลุ่ม กลุ่มหนึ่งจะมีนักเรียน 3-5 คน จัดนักเรียนแต่ละกลุ่มให้มีลักษณะแตกต่างกันในเรื่องของ เพศ ฐานะทางสังคม เช่น อาชีพ การนับถือศาสนาความสามารถทางการเรียน ได้แก่ เก่ง ปานกลาง อ่อน เป็นต้น

1.2 ระยะเวลาการรวมกลุ่ม เวลาในการอยู่ร่วมกันของนักเรียนในแต่ละกลุ่มประมาณ 2 สัปดาห์ หรือเรียนบทเรียนหนึ่งๆ ซึ่งการเปลี่ยนกลุ่มของนักเรียนในแต่ละครั้งควรทำอย่างมีระบบ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสน เสียเวลาและเปลี่ยนกลุ่มได้อย่างรวดเร็ว

1.3 งานและบทบาทในแต่ละกลุ่ม สมาชิกควรจะได้เรียนรู้บทบาทสำคัญที่จำเป็นต้องใช้ในการทำงานกลุ่ม ได้แก่

ผู้ชี้แนะ (facilitator) เป็นผู้ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกเป็นบทบาทของผู้นำกลุ่มในการร่วมแก้ปัญหา หรือร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย

ผู้บันทึก (recorder) เป็นผู้บันทึกผู้รายงานของกลุ่ม บันทึกรายงานในสิ่งที่สมาชิกกลุ่มได้อภิปรายหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ผู้ควบคุมเวลา (timer) ในการทำงานต้องมีผู้คอยควบคุมเวลาว่างานแต่ละชิ้นขั้นตอนใดใช้เวลานานเท่าไร

ผู้จัดอุปกรณ์ (materials) ในการเรียนแต่ละชั่วโมงต้องมีผู้รับผิดชอบในการจัดการเรื่องอุปกรณ์การเรียนที่ได้รับจากครูผู้สอน

ผู้กระตุ้น (encourager) เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ ให้คำอธิบายเพิ่มเติมแก่เพื่อสมาชิกงานและบทบาททั้งหมดนี้นักเรียนแต่ละคนจะต้องมีโอกาสหมุนเวียนกันรับผิดชอบ

2. บทบาทของครูผู้สอน

2.1 บทบาททางตรง คือ การให้ความรู้นักเรียนในเรื่องของบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ การฝึกทักษะทางสังคมเพื่อให้งานกลุ่มมีประสิทธิภาพ ติดตามดูพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละกลุ่มว่าอยู่ในบทบาทที่ถูกต้องเหมาะสมเพียงใด ตลอดจนให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่ได้อภิปราย ซึ่งเป็นเรื่องหรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในการสอนแต่ละครั้งรวมทั้งเก็บผลงานของนักเรียนมาศึกษาปัญหาข้อบกพร่อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขในชั่วโมงต่อไป

2.2 บทบาททางอ้อม คือครูคอยติดตาม สังเกตการทำงานของแต่ละกลุ่ม คอยให้คำแนะนำเมื่อเด็กมีปัญหา และพยายามให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำงาน

3. การประเมินผล มีวิธีการประเมินผลดังนี้

3.1 การเสนอผลงานของนักเรียนด้วยวิธีการต่างๆ

3.2 การทดสอบ

3.3 การสังเกตการทำงาน of นักเรียนในแต่ละกลุ่ม

3.4 การเสนอความคิดเห็นของนักเรียนในชั้นระดมสมอง

อรพรรณ พรสีมา (2540) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูและบทบาทของนักเรียนในการเรียนแบบร่วมมือไว้ดังนี้

บทบาทของครู

1. ครูควรแบ่งนักเรียนในห้องออกเป็นกลุ่มย่อย ซึ่งอาจประกอบด้วยสมาชิกกลุ่มละ 2-6 คน แต่ละกลุ่มควรประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถ เพศ ฐานะครอบครัว และเชื้อชาติต่างกัน
2. ควรออกแบบเก้าอี้ให้มีน้ำหนักเบาเพื่อสะดวกในการเคลื่อนย้ายการเลื่อนเข้าหากัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อุปกรณ์ และวัสดุกับสมาชิกคนอื่นๆ ของกลุ่ม นอกจากนั้นการจัดเก้าอี้ของกลุ่มก็สมควรให้ครูสะดวกในการที่จะสังเกตและติดตามความก้าวหน้าการทำงานของกลุ่ม
3. ครูควรชี้แจงกรอบกิจกรรมให้นักเรียนแต่ละกลุ่มและช่วยให้นักเรียนทุกคนเข้าใจข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีการเรียนแบบร่วมมือ
4. ครูต้องสร้างบรรยากาศที่เสริมสร้างการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
5. ครูควรทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของทุกกลุ่มย่อยและคอยติดตามความก้าวหน้า ในการเรียนรู้ของกลุ่มและสมาชิกของแต่ละกลุ่มย่อย
6. ครูควรยกย่องเมื่อเห็นนักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
7. ครูเป็นผู้กำหนดว่านักเรียนควรทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มนานเพียงใด
8. ครูควรร่วมกันเป็นทีมในการนำเทคนิคการเรียนแบบร่วมแรงร่วมใจมาใช้ในโรงเรียน ครูในทีมควรช่วยเหลือ ร่วมมือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและอุปกรณ์ซึ่งกันและกัน
9. ครูที่ใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมแรงร่วมใจต้องตระหนักเสมอว่าเราสามารถสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้ได้ แต่ไม่สามารถเรียนแทนกันได้

บทบาทของนักเรียน

1. นักเรียนต้องไว้วางใจซึ่งกันและกันและพัฒนาทักษะการสื่อความหมายของตนให้ดี
2. ในการทำกิจกรรมการเรียนแต่ละกิจกรรม สมาชิกของกลุ่มคนหนึ่งจะทำหน้าที่ประสานงาน คนหนึ่งทำหน้าที่เลขานุการกลุ่ม ส่วนสมาชิกที่เหลือทำหน้าที่เป็นผู้ร่วมทีม สมาชิกแต่ละคนจะต้องได้รับมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบ ทุกคนในกลุ่มต้องเข้าใจเรื่องที่กำลังเรียนและสามารถตอบคำถามได้เหมือนกันทุกคน
3. นักเรียนควรให้เกียรติและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกทุกคน

4. นักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อน ๆ ในกลุ่มนักเรียนจะร่วมกันในการทำกิจกรรม การกำหนดเป้าหมายของกลุ่ม และแลกเปลี่ยนความรู้ และอุปกรณ์การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน และการดูแลให้ทุกคนได้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ และช่วยกันควบคุมเวลาในการทำงาน

ลักษณะของกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือจึงต่างไปจากกลุ่มการเรียนรู้แบบเดิม ซึ่ง พรพรรณศรีมี เกษธรรมสาร (2533) ได้สรุปเปรียบเทียบกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ และกลุ่มการเรียนรู้แบบเดิมไว้ดังนี้

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ และกลุ่มการเรียนรู้แบบเดิม

กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ Cooperative Learning	กลุ่มการเรียนรู้แบบเดิม Traditional Learning
1. สมาชิกมีความรับผิดชอบร่วมกัน 2. สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบงานของตน และของสมาชิกกลุ่มงาน 3. สมาชิกมีความสามารถที่แตกต่างกัน 4. สมาชิกผลัดเปลี่ยนกันเป็นหัวหน้า 5. สมาชิกแบ่งความรับผิดชอบซึ่งกันและกัน 6. การประเมินผลเน้นวิธีการ และผลงาน 7. ครูจัดการสอนทักษะทางสังคม 8. ครูสังเกตการณ์ และแนะนำการทำงานกลุ่ม 9. ครูเน้นวิธีการทำงานกลุ่ม	1. มีความรับผิดชอบเฉพาะตนเอง 2. สมาชิกแต่ละคนอาจจะไม่รับผิดชอบงานของตน และของสมาชิกกลุ่มงาน 3. สมาชิกมีความสามารถใกล้เคียงกัน 4. สมาชิกเลือกหัวหน้า 5. สมาชิกรับผิดชอบเฉพาะตนเอง 6. การประเมินผลเน้นที่ผลงาน 7. ทักษะทางสังคมถูกละเลย ไม่ได้มีการสอน 8. ครูละเลยไม่สนใจการทำงานกลุ่มของนักเรียน 9. วิธีการทำงานกลุ่มมีน้อย

4.5 ประเภทการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือได้มีการพัฒนาขึ้นมาเป็นเวลานาน โดยจุดเน้นอยู่ที่การมีจุดมุ่งหมายของการเรียนร่วมกันของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นกับความร่วมมือกันของสมาชิกทุกคน และได้มีการพัฒนาให้เหมาะสมกับชนิดและการเรียนรู้ต่างๆ มากมายหลายวิธีการซึ่งสามารถแบ่งเป็น 4 ลักษณะดังนี้ (Slavin, 1983)

1. การเรียนรู้แบบร่วมมือที่รางวัลกลุ่มขึ้นกับผลงานของกลุ่มแต่ไม่ขึ้นกับการเรียนรู้ของสมาชิกเป็นรายบุคคลและไม่มีการพิเศษให้สมาชิกในกลุ่มแบ่งกันทำ การเรียนแบบนี้คือการเรียนร่วมกัน (Learning together) เป็นการเรียนในลักษณะที่ผู้เรียนในกลุ่มมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน ทุกคน

ช่วยกันทำงานเพื่อให้ได้ผลงานของกลุ่ม ผลสำเร็จตัดสินที่ผลงานของกลุ่ม การเรียนแบบร่วมมือลักษณะนี้เหมาะกับการเรียนประเภทการทำโครงการทางวิทยาศาสตร์

2. การเรียนแบบร่วมมือที่รางวัลกลุ่มขึ้นกับผลงานของกลุ่มแต่ไม่ขึ้นกับการเรียนรู้ของสมาชิกรายบุคคลและทีมงานพิเศษให้สมาชิกแบ่งกันทำ การเรียนแบบร่วมมือแบบนี้ ได้แก่การเรียนแบบร่วมมือแบบJigsaw , Group Investigation และ CO-OP CO-OP เป็นการเรียนแบบร่วมมือที่มอบหมายให้สมาชิกทำงานพิเศษคนละส่วนเพื่อนำมาเป็นผลงานกลุ่ม ผลสำเร็จตัดสินที่ผลงานโดยรวมของกลุ่ม ซึ่งได้มาจากการแต่ละชิ้นของสมาชิกที่ได้รับมอบหมาย

3. การเรียนแบบร่วมมือที่รางวัลของกลุ่มขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ของสมาชิกรายบุคคลไม่มีงานพิเศษให้สมาชิกแบ่งกันทำ ได้แก่การเรียนแบบร่วมมือแบบการเรียนรู้เป็นกลุ่ม (Student Team Learning) พัฒนาขึ้นโดย สลาวิน และคณะ ซึ่งมี4รูปแบบคือการเรียนแบบร่วมมือแบบ STAD (Student Teams Achievement Devision) ,TGT (Team Games Tournaments), TAI (Team Assisted Individualization) และ CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นการเรียนแบบร่วมมือที่สมาชิกมีส่วนร่วมในความสำเร็จของกลุ่ม ทุกคนต้องช่วยเหลือกันเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มเรียนรู้บทเรียน และเตรียมสมาชิกให้พร้อมจะแข่งขันเกมตอบปัญหาหรือทดสอบ สมาชิกทุกคนจึงจะได้รับความรู้ความสามารถของตนเองอย่างแท้จริงคคมีเพื่อนสมาชิกคอยช่วยเหลือ การเรียนจะสิ้นสุดเมื่อสมาชิกทุกคนแน่ใจว่าเพื่อนทุกคนเข้าใจบทเรียนที่เรียนแล้ว ความสำเร็จของกลุ่มเกิดจากการนำผลการเรียนรู้ของแต่ละคนในกลุ่มมาพิจารณาในกลุ่มมาพิจารณาเป็นผลงานของกลุ่ม

4. การเรียนแบบร่วมมือที่รางวัลของกลุ่มขึ้นกับการเรียนรู้ของสมาชิกเป็นรายบุคคลมีงานพิเศษสำหรับสมาชิกแต่ละคน ได้แก่การเรียนแบบร่วมมือแบบ Jigsaw II โดยสมาชิกทุกคนศึกษาเรื่องที่เรียนทั้งหมดแบบกว้างๆแล้วแต่ละคนมีหัวข้อพิเศษไปศึกษา เมื่อศึกษาแล้วนักเรียนที่มีหัวข้อพิเศษเดียวกันซึ่งอยู่ต่างกลุ่มกันจะเข้ากลุ่มเพื่ออภิปรายในเรื่องนั้นแล้วกลับเข้ากลุ่มตนเองเพื่อนำเสนอความรู้ที่ตนศึกษาก่อนสมาชิกในกลุ่มได้เรียนรู้ และเตรียมตัวที่ทดสอบต่อไป โดยผลการทดสอบของแต่ละคนจะเป็นคะแนนรายบุคคล และเป็นคะแนนของกลุ่ม

4.6 รูปแบบของการเรียนแบบร่วมมือ

รูปแบบของการเรียนแบบร่วมมือ มีหลายรูปแบบคยต่างๆไปจะได้รับการพัฒนาเพื่อเหมาะสมกับการเรียนรู้ในลักษณะต่างๆ ในรายงานวิจัยฉบับนี้เสนอรูปแบบที่น่าสนใจและเหมาะสมที่จะนำไปใช้ ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ดังนี้

4.6.1 การเล่าเรื่องรอบวง (Round Robin)

การเรียนแบบร่วมมือโดยการเล่าเรื่องรอบวง มีวิธีการดังนี้ ผู้สอนแบ่ง

ผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4-6 คน ให้ผู้เรียนในกลุ่มผลัดกันพูด อาจจะให้เล่นประสบการณ์ความรู้ที่ทุกคนกำลังศึกษา สิ่งที่น่าสนใจ การเล่าเรื่องรอบวงจะพัฒนาทักษะการสื่อความหมายของผู้เรียน

4.6.2 กลุ่มร่วมมือ (CO-OP CO-OP)

การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยกลุ่มร่วมมือ (Co op Co op) เป็นการเรียนรู้ที่สมาชิกในกลุ่มย่อยร่วมกันศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สมาชิกแต่ละคนจะแบ่งหน้าที่รับผิดชอบกัน เมื่อแต่ละคนทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จแล้วจึงนำผลงานมารวมกันในกลุ่ม โดยมีการรวบรวมงานเหล่านั้นร่วมกันอีกครั้งหนึ่งงานชิ้นนี้จะเป็นงานกลุ่ม วิธีการนี้จะง่ายและยืดหยุ่นได้

4.6.3 ร่วมกันคิด (Numbered Heads Together)

การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยการร่วมกันคิด เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนในกลุ่มย่อยช่วยกันคิดหาคำตอบ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 4 คน ประกอบด้วยผู้เรียนเก่ง 1 คน ผู้เรียนปานกลาง 2 คน ผู้เรียนอ่อน 1 คน
2. ผู้สอนกำหนดปัญหาให้ช่วยกันคิด
3. ผู้เรียนร่วมกันคิดในกลุ่มย่อย
4. ผู้สอนถามคำถามโดยเรียกตามหมายเลขประจำตัวของผู้เรียนหมายเลขใดหมายเลขหนึ่งให้ตอบ นักเรียนต้องตอบได้ทุกคน เพราะทุกคนต้องรู้เท่ากัน

4.6.4 เขียนเรื่องรอบวง (Roundtable)

การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยการเขียนเรื่องรอบวง ผู้สอนจะแจกอุปกรณ์เป็นกระดาษและปากกาสำหรับกลุ่มย่อย นักเรียนในกลุ่มจะผลัดกันเขียนในกระดาษแล้ววนไปเรื่อยๆจนหมด แล้วช่วยกันสรุป

4.6.5 ปริศนาความคิด (Jigsaw)

การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยรูปแบบปริศนาความคิด (Jigsaw) ผู้สอนจะจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 4-6 คน แล้วมอบหมายให้สมาชิกในกลุ่มศึกษาเนื้อหาในบทเรียนที่แบ่งออกเป็นส่วนต่างๆตามที่กำหนดให้ สมาชิกแต่ละคนของกลุ่มจะถูกกำหนดให้ศึกษาเนื้อหาในส่วนของตน ต่อจากนั้นสมาชิกจากแต่ละกลุ่มที่ได้รับส่วนของเนื้อหาต่อเนื่องกันในตอนเดียวกันจะรวมกัน และเรียกกลุ่มที่มารวมกันนี้ว่า “ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ” ซึ่งจะศึกษาเนื้อหาส่วนนี้ด้วยกัน ต่อจากนั้นนักเรียนจะกลับไปยังกลุ่มของตน และผลัดกันสอนเพื่อนร่วมกลุ่มของตนในเนื้อหาแต่ละส่วนนั้นให้ต่อเนื่องกันเป็นตอนๆ และทุกกลุ่มนำเสนอสรุปผลในชั้นเรียน

4.6.6 การเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Division , STAD)

การเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ ผู้สอนเป็นผู้เสนอเนื้อหาบทเรียน หลังจากนั้นผู้เรียนจะศึกษาใบงาน (work sheets) ในลักษณะเป็นกลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิก 4 คน ที่มีระดับความสามารถ เพศ ใกล้เคียงกัน ผู้เรียนจะถามคำถามซึ่งกันและกัน แล้วเปรียบเทียบคำตอบ และอภิปรายปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม หลังจากนั้นแล้วผู้เรียนแต่ละคนจะต้องทำการทดสอบย่อย (Quiz) คะแนนของกลุ่มที่ได้นั้น คำนวณจากความมากน้อยของคะแนนแต่ละคนที่พัฒนาดีขึ้น เมื่อเปรียบเทียบจากคะแนนที่ผู้เรียนทำได้ในครั้งก่อน กลุ่มใดที่ได้ถึงเกณฑ์จะได้รับใบประกาศนียบัตรหรือรางวัล

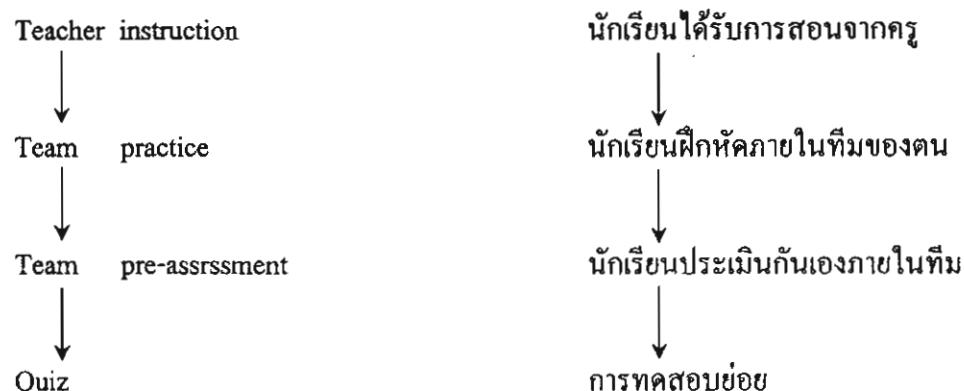
4.6.7 รูปแบบ ซี ไอ อาร์ ซี (Cooperative Integrated Reading and Composition, CIRC)

การเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้โปรแกรม CIRC เป็นรูปแบบสำหรับสอนอ่านและเขียนโดยเฉพาะ รูปแบบนี้ประกอบด้วยกิจกรรมหลักคือ 3 กิจกรรมหลักคือ กิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการบูรณาการภาษาอังกฤษกับการเรียน

CIRC – Reading : สำหรับการอ่าน นักเรียนจะได้รับการสอนภายในกลุ่มการอ่าน หลังจากนั้น ให้นักเรียนแยกออกเป็นทีม เพื่อทำงานตามกิจกรรมแบบร่วมมือโดยจับคู่กันอ่าน การทำนายเรื่องที่อ่าน การสรุปเรื่องให้อีกคนหนึ่งฟัง การเขียนตอบคำถามจากเรื่อง การฝึกสะกดคำ การถอดรหัส และฝึกเรื่องคำศัพท์ นักเรียนทำงานในทีมเพื่อให้นักเรียนได้จับใจความสำคัญเรื่องที่อ่าน

CIRC – Writing / Language Arts : สำหรับการเขียนวิธีการที่ใช้ขึ้นอยู่กับรูปแบบกระบวนการเขียน ซึ่งในรูปแบบเหมือนกับโปรแกรม CIRC สำหรับการอ่าน วิธีการนี้ นักเรียนจะทำงานร่วมกันเพื่อที่จะวางแผน (plan) ร่างฉบับ (draft) ทบทวนแก้ไข (revise) รวบรวมลำดับเรื่อง (edit) และพิมพ์หรือแสดงผลงาน (publish) เรื่องที่แต่งออกมา โดยครูเป็นผู้เสนอเนื้อหา เพียงเล็กน้อยสำหรับแนวทาง (style) เนื้อหาและกลวิธีของการเขียน

กล่าวโดยทั่วไปแล้วกิจกรรมของ CIRC มีลักษณะดังนี้คือ

4.7 ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ

สลาบิน (Slavin, 1980) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือไว้ดังนี้

1. ในด้านผลสัมฤทธิ์ วิธีการเรียนแบบร่วมมือ จะให้ผลดีกว่าเรียนแบบเดิม
2. สำหรับการรู้ในเบื้องต้น เช่น ความรู้ในเนื้อหาวิชา วิธีการเรียนแบบร่วมมือจะให้ผลดีกว่า

การเรียนแบบเดิม เพราะ

- 2.1 มีจุดประสงค์ มีโครงสร้าง
- 2.2 ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 2.3 ระบบการให้คะแนนที่ดีและการให้รางวัลจะให้เด็กประสบผลสำเร็จ

3. สำหรับการเรียนรู้ในระดับสูง เช่น การแยกแยะ โน้ตสน การวิเคราะห์ปัญหา การตัดสินใจ การประเมินค่า วิธีการเรียนแบบร่วมมือจะทำให้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องที่เรียนมากกว่าแบบเดิม

4. การเรียนแบบร่วมมือยังสามารถพัฒนาความนับถือในตนเองของนักเรียนได้

สตอล (Stahl, 1994) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือไว้ดังนี้

1. คะแนนผลสัมฤทธิ์ ของผู้เรียนจะสูงขึ้น
2. ผู้เรียนจะมีความสามารถในการคิด อย่างมีเหตุผลมากขึ้น
3. ผู้เรียนจะมีทักษะในการทำงานมากขึ้น และมีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มมากขึ้น ขอมรับบุคคลอื่น

มากขึ้น

4. มีการคำนึงถึงการทำงานในกลุ่มว่าต้องร่วมมือกัน เนื่องจากผลงานของกลุ่มจะมีผลต่อสมาชิกในกลุ่ม

5. ผู้เรียนจะมีความนับถือตนเองมากขึ้น
6. มีความสนใจในการเรียนมากขึ้น
7. มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน
8. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของตนเองกับผู้อื่นมากขึ้น

สมศักดิ์ ขจรเจริญกุล (2534) กล่าวถึง ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือไว้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะสูงขึ้น
2. การร่วมกันเรียนทำให้นักเรียนภายในกลุ่มได้รับความคิดเห็นที่หลากหลายจากการโต้แย้ง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน รับรู้ปัญหาและทางเลือกในการแก้ปัญหาสิ่งเหล่านี้มีส่วนส่งเสริมการพัฒนากระบวนการคิด

3. เรียนด้วยความเพลิดเพลิน นักเรียนจะได้พบกับบรรยากาศในการช่วยเหลือกันทำกิจกรรม

4. พัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ และทักษะทางสังคม เพราะนักเรียนสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์จริงกับเพื่อนในกลุ่มแทนที่จะอ่านหนังสือหรือดูจากคนอื่นโดยไม่ลงมือปฏิบัติจริง

5. ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเอง และมีความภูมิใจตนเอง การรวมกลุ่มที่นักเรียนมีความสามารถแตกต่างกันโดยมีเป้าหมายกลุ่มคือ ต้องทำคะแนนกลุ่มของตนให้มากนักเรียนทุกคนจะต้องช่วยเหลือกันทำให้เห็นคุณค่าในตนเอง

6. การเรียนรู้เป็นไปอย่างกว้างขวางเพราะมีการแก้ปัญหาาร่วมกัน ค้นคว้าร่วมกัน

Kessler (1992) และประนอม สุรสวัสดิ์ (2536) กล่าวถึงผลดีของการเรียนแบบร่วมมือสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษ ไว้ดังนี้

1. จากการได้ทำงานภายในกลุ่ม จะทำให้ผู้เรียนเกิดการปฏิสัมพันธ์กันในรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเพิ่มความถี่และการฝึกใช้ภาษาโดยไม่รู้ตัว

2. ส่งเสริมให้การสอนยืดหยุ่นหา มีการบูรณาการทางภาษาได้หลากหลาย

3. ส่งเสริมการพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภาษา และการพัฒนาความคิดรวบยอด

4. ช่วยให้ผู้สอนมีโอกาสที่จะพัฒนาทักษะการสอนใหม่ ๆ โดยเฉพาะการสอนภาษาที่เน้นการสื่อสาร

5. ผู้เรียนสามารถเข้าใจบทเรียนได้ชัดเจนขึ้นจากคำอธิบายของเพื่อนซึ่งใช้ภาษาในระดับเดียวกัน

ทิสนา แคมมณี (2545) กล่าวถึงผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนแบบร่วมมือไว้ดังนี้ ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้เนื้อหาสาระด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือและช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ จำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการประสานสัมพันธ์ ทักษะการคิด ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการแก้ปัญหา เป็นต้น

ดังนั้น การเรียนแบบร่วมมือ จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการในตนเอง ทั้งด้านความรู้ความรับผิดชอบ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น การช่วยเหลือผู้อื่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การเห็นคุณค่าในตนเองและเป็นการสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนด้วย

กล่าวโดยสรุป การเรียนแบบร่วมมือ เป็นวิธีเรียนไม่ใช่วิธีสอนแต่เป็นวิธีเรียนที่มุ่งเน้นไปกับวิธีสอนภาษาแบบสื่อสาร โคเอลโล (Coelho.1992) ได้เสนอข้อคิดเห็นได้ว่า หลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ได้พัฒนาจุดประสงค์ในการสื่อสารสำหรับผู้เรียนภาษา โดยระบุว่านักเรียนจะต้องเรียนวิธีการใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ มากกว่าที่จะเรียนเกี่ยวกับ

เนื้อหาภาษานั้น จุดเน้นของการเรียนอยู่ที่หน้าที่ในการสื่อสารของภาษาวิธีการใช้ภาษาในการถ่ายทอดความตั้งใจเฉพาะบางเรื่อง เช่น การขอโทษหรือการเชิญชวน และการจัดลำดับความคิด โดยใช้รูปแบบที่สละสลวย เช่น การจัดระดับ การเปรียบเทียบ และการจัดลำดับความต่อเนื่อง การเรียนแบบร่วมมือสามารถเป็นพื้นฐานการออกแบบการเรียนการสอนแบบสื่อสารได้ ห้องเรียนที่มีการเรียนแบบร่วมมือจะเป็นเหมือนสภาพแวดล้อมทางการเรียนภาษา และกิจกรรมการเรียนภาษาจะช่วยให้พัฒนาทักษะทางสังคม (Social Skills) ทักษะการคิด (Thinking Skills) และทักษะการพูดสื่อสาร (Functional Oral Language)

วนิดา แอนนัส (2545) ได้ทำการศึกษาผลการเรียนโดยการเรียนรู้ทำโครงการ ด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือรูปแบบโคออป โคออป ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะด้านประเภทวิชา เกษตรและเทคโนโลยี ณ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี โดยยึดสาระของหลักสูตรกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเกษตรและเทคโนโลยีในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 30 คน ระยะเวลา 8 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินโครงการภาษาอังกฤษวิชาภาษาอังกฤษเกษตรและเทคโนโลยี ด้านการประเมินผลปฏิบัติจริงของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีและการประเมินตนเองและเพื่อนสมาชิกในการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับสมบูรณ์ โดยระหว่างการจัดการเรียนการสอนผู้วิจัยได้เขียนบันทึกหรืออนุทินเพื่อสรุปเหตุการณ์ ข้อคิดเห็น และประเด็นปัญหาที่สามารถนำไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนในครั้งต่อไป นอกจากนี้ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนแบบร่วมมือนั้นมีคุณค่า มีประโยชน์และมีความสนุก เป็นผลให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

จากผลงานวิจัยกล่าวมาข้างต้นทั้งในประเทศและต่างประเทศแสดงว่าการเรียนแบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีทักษะการทำงานกลุ่ม มีการยอมรับทางสังคมของผู้เรียนมากขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะทางด้านการฟัง การพูด และมีทักษะการคิด อย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นอีกด้วย

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ

มีงานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศ ที่แสดงถึงประสิทธิภาพของการเรียนแบบร่วมมือ ดังนี้

งานวิจัยต่างประเทศ

Mevarech (1985: 372-377) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) การเรียนแบบรอบรู้ การเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ผสมกับการเรียนแบบรอบรู้ และกลุ่มควบคุมเรียนโดยการสอนปกติโดยศึกษากับนักเรียนเกรด 5 ในประเทศอิสราเอล กลุ่มตัวอย่างที่ทดลองจำนวน 113 คน ทดลองเป็นเวลา 18 สัปดาห์ผลการทดลองพบว่าการเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ผสมกับการเรียนแบบรอบรู้ การเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ (STAD) และการเรียนแบบรอบรู้ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุม และพบว่าการเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ (STAD) ผสมกับการเรียนแบบรอบรู้ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนแบบรอบรู้

Steven (1987, 1988, quoted in Slavin, 1989-1990) ศึกษาวิธีการเรียนแบบร่วมมือที่ใช้กับวิชาทักษะ ผลการวิจัยพบว่า การเรียนแบบร่วมมือสามารถนำมาสอนวิชาทักษะ เช่น คณิตศาสตร์ ศิลปะ และภาษา ได้ ช่วยให้นักเรียนมีทักษะขั้นสูงในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และเข้าใจหลักสำคัญพร้อมทั้งวินิจฉัยเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี

Johnson and Johnson และคณะ (1987) ได้ศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางเรียนระหว่างปี ค.ศ.1924-1981 มีผลการวิจัยถึง 122 เรื่อง ที่แสดงให้เห็นว่า การเรียนแบบร่วมมือช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าการเรียนแบบแข่งขัน และเป็นรายบุคคล

Slavin (1991 : 71-82) ได้ทำการวิจัยวิธีเรียนแบบร่วมมือหลายรูปแบบมากกว่า 70 ครั้ง ใช้เวลาอย่างน้อย 4 สัปดาห์ ทั้งในระดับโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจำนวน 67 ครั้ง เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เปรียบเทียบกับการสอนปกติ จากการศึกษาพบว่า 41 ครั้งหรือร้อยละ 61 นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ 25 ครั้ง หรือร้อยละ 37 ไม่มีความแตกต่าง และ 1 ครั้งหรือร้อยละ 2 นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ

Slavin (1991) และ Johnson and Johnson (1987) ศึกษาโครงสร้างการให้รางวัลและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นกลุ่มในการเรียนแบบร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างการให้รางวัลเป็นกลุ่ม มีส่วนช่วยกระตุ้นการเรียน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นได้ และในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบว่าเมื่อนักเรียนที่มีเชื้อชาติและจริยธรรมต่างกันมาทำงานร่วมกันโดยยึดวัตถุประสงค์ของกลุ่มจะทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีและยอมรับซึ่งกันและกัน

Negangard (1991 : 470 A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) และแบบบรรยาย โดยทำการทดลองกับนักเรียนเกรด 4-8 ที่ โอไฮโอ (Ohio) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 157 คน โดยออกแบบการทดลอง 3*2 Factorial design ตัวแปรอิสระอีกตัวหนึ่งคือระดับความสามารถของผู้เรียน ผลการทดลองพบว่า การเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ สอนแบบบรรยาย แต่ไม่พบความแตกต่าง ๆ ในด้านเจตคติ

Chapman (1991) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการเรียนแบบร่วมมือต่อสัมฤทธิ์ผลในกลวิธีด้วย วาจา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 9 จำนวน 62 คน ที่อยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐบาลามา โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 31 คน กลุ่มทดลองใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือ กลุ่มควบคุมครูเป็นผู้สอนโดยตรง ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมจากการวิจัยสรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือช่วยเพิ่มสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

Armstrong (1993) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือต่อการจัดกลุ่มนักเรียนแบบวิวิธพันธ์ และเอกพันธ์ วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและระดับความพอใจในการทำงานของตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 4-6 จำนวน 47 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านโดยใช้ (Gates – Mac Ginitie Reading Test) และแบบวัดความพอใจในตนเอง ในการสอบก่อนและหลังเรียน สำหรับกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือนั้น ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นเองผลการวิจัยพบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่าง การอ่าน และความพอใจในการอ่านของนักเรียนระหว่างกลุ่มแบบวิวิธพันธ์ กับเอกพันธ์ และนักเรียนที่จัดกลุ่มแบบวิวิธพันธ์มีสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านเท่าเทียมกัน และมีความพอใจในการทำงานของตนเอง และพอใจในการใช้กลวิธีการทำงานกลุ่ม

Marston (1994) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสอนนักเรียนเก่งด้วยกลวิธีการเรียนแบบร่วมมือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติของครู พฤติกรรมของครูในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ และการรับรู้ของนักเรียนจากงานที่ได้รับมอบหมาย กลุ่มตัวอย่างคือครูจำนวน 50 คน โดยใช้วิธีการสำรวจการปฏิบัติตนของครูในการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนแบบร่วมมือ ด้วยการวิเคราะห์หาความถี่ในการปฏิบัติของครูที่นำการเรียนแบบร่วมมือมาใช้กับนักเรียนเก่ง และนักเรียนทั่วไป และผู้วิจัยใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการศึกษารายกรณี จากนักเรียน 2 กลุ่ม ที่เรียนในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล โดยการสังเกต และการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติการสอนของครูโดยใช้กลวิธีการเรียนแบบร่วมมือ เกิดในระดับน้อย การปฏิบัติตนของครูในระหว่างการสอนเด็กเก่งด้วยการเรียนแบบร่วมมือ ไม่สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่ได้รับการเสนอแนะเกี่ยวกับ

การสอนนักเรียนเก่ง จากการสังเกตพบว่า นักเรียนเก่งจะแสดงบทบาทเป็นผู้เสนอคำตอบต่อกลุ่มบ่อยกว่าการปฏิบัติงานตามหน้าที่อื่น ๆ และจากการศึกษารายกรณีพบว่า กระบวนการสอนของครูในขณะที่สอนนักเรียนที่เรียนเก่ง และนักเรียนทั่วไปไม่แตกต่างกัน

Simmons (1994) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนำกลวิธีการเรียนแบบร่วมมือไปใช้ในโรงเรียนสอนประสบการณ์ทางภาษา โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูเกรด 1-5 จำนวน 16 คน จากการสังเกตและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีครูเพียง 1 คนเท่านั้นที่ใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในขณะที่ทำกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือตามที่ผู้วิจัยแนะนำ สำหรับครูอื่นๆ ได้เปลี่ยนแปลงและแก้ไขการสอนของตนในขณะที่ใช้กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือเพื่อให้เหมาะสมกับการสอน จากผลสังเกตและการสัมภาษณ์ได้รับคำแนะนำว่าการเรียนแบบร่วมมือช่วยส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนในด้านสังคม นักเรียนสามารถทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครู สมาชิกในกลุ่ม และนักเรียนอื่นๆ ในชั้นเรียนนักเรียนที่ใช้วิธีการการเรียนแบบร่วมมือจะได้รับการส่งเสริมมากในเรื่องการมีปฏิสัมพันธ์ และการใช้ทักษะ ในการสื่อสาร ได้หลายรูปแบบ

Beandt (1995) ได้ทำวิจัยเรื่องผลการเรียนแบบร่วมมือกับการเรียนแบบปกติที่มีต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน และการยอมรับตนเองของนักเรียนที่มีความสามารถจำกัด กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนเกรด 9-12 ในเขตเมือง จำนวน 74 คน ที่มีความสามารถจำกัดในการเรียนคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง และวิทยาศาสตร์จำนวน 74 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองโดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือ และกลุ่มควบคุมใช้วิธีการสอนแบบปกติผลวิจัยพบว่า จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ปรากฏว่า การยอมรับตนเอง และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หลังจากทำข้อสอบหลังเรียน แต่จากผลการสอบโดยใช้ T-test ปรากฏว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือหลังจากทำข้อสอบมาตรฐาน และแบบอิงเกณฑ์ ปรากฏว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการวิจัยสรุปได้ว่าการเรียนแบบร่วมมือ เป็นวิธีการเรียนที่ดีวิธีหนึ่งสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถจำกัด

Dimas (1995) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อการยอมรับตนเองของนักเรียนที่ไม่ได้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 6 จำนวน 3 คน โดยทำการศึกษาเป็นรายกรณี โดยครูและผู้วิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์บันทึกกระบวนทัศน์ของโรงเรียน สัมภาษณ์ทัศนคติ บันทึกเทปในขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม และจดบันทึกผลการวิจัยจะรวมถึงการเปรียบเทียบข้อมูลด้วยตารางและข้อมูลทั้งหมดได้ผ่านการทดสอบผลการวิจัยพบว่าการทำงานกลุ่มมีผลกระทบที่เป็นบวกต่อการยอมรับตนเองของนักเรียน การทำงานกลุ่มจะรวมถึงการทำ

กิจกรรมร่วมกัน ได้ตอบการสนทนา และความรู้สึกในการช่วยเหลือ หรือได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อน

Gooden – Jones (1996) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้กลวิธีการเรียนแบบร่วมมือของนักศึกษาที่มีความสามารถภาษาอังกฤษจำกัด วิธีดำเนินการวิจัยจะใช้การสังเกต ให้ตอบแบบสอบถาม สัมภาษณ์ และให้นักศึกษาเขียนเรียงความเกี่ยวกับความสามารถในการพัฒนาทักษะการเขียนในสถานะการณ์การเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจะใช้กลวิธีการเรียนแบบร่วมมือในการเรียนการเขียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 และได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการเขียนหลายรูปแบบที่แตกต่างกัน รวมถึงกระบวนการคิดและรวบรวมความคิดให้มีเหตุผลและลงมือเขียนเป็นขั้นตอนสุดท้าย ผลการวิจัยพบว่าการเรียนแบบร่วมมือ เป็นกลวิธีที่มีผลในการปรับปรุงทักษะการเขียน จากการสังเกตประสบการณ์การเขียนของแต่ละคนจะพบว่าการเขียนเป็นทักษะที่ยาก แต่กลวิธีการเรียนแบบร่วมมือ ช่วยให้ค้นพบว่าเป็นวิธีการเรียนวิธีหนึ่งเป็นผลทำให้สามารถพัฒนาทักษะการเขียน และเป็นนักเขียนที่ดีได้

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

คารณิ รักดี (2529) ทำการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการฝึกจากเพื่อนแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่าการสอนด้วยวิธีให้เพื่อนช่วยฝึกแบบรายบุคคลและกลุ่มนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

ชาญณรงค์ อินทร์ประเสริฐ (2533) ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ทางด้านการฟังเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีการสอนแบบการแบ่งกลุ่มตามสังกัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนกับการสอนทั้งชั้น ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษทางด้านการฟังเพื่อความเข้าใจของกลุ่มที่เรียน โดยวิธีการแบ่งกลุ่มตามสังกัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนแบบทั้งชั้น

บุษบา โชคช่วยชู (2536) ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการเขียนคำ ประโยค ข้อความสั้น ๆ ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์สูงทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่เรียนการเขียนตามวิธีเรียนแบบร่วมมือ มีความสามารถด้านแนวคิดในการเขียนภาษาอังกฤษสูงทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่เรียนการเขียนตามแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่เรียนการเขียนตามวิธีเรียนแบบร่วมมือ มีความสามารถด้านแนวคิดในการเขียนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่เรียนการเขียนตามแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

วรณารณ เกื่อนคำ (2539) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยวิธีร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) และการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 120 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 โรงเรียนนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัชรพร โกมาสถิตย์ (2540) ได้ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือและกิจกรรมการเรียนในคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ที่ลงทะเบียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3 ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 64 คน ซึ่งได้มาจากการจับคู่คะแนนการทำ

แบบทดสอบความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Placement Test) จากนั้นทำการสุ่มแบบง่าย เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 32 คน ซึ่งเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ และกลุ่ม ควบคุมจำนวน 32 คน ซึ่งเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ ร่วมมือและกิจกรรมการเรียนรู้ในคู่มือครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียน โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่า นักศึกษาที่เรียน วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในคู่มือครู

อามัคไญนี คาโอะ (2541) ได้ศึกษาผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ภาษาอังกฤษและเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 015 ในภาค เรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 74 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า คะแนน ของนักเรียนที่ได้จากการทดสอบหลังการสอน โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าก่อนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จิติรัตน์ ศิลานันท์ (2542) ได้ทำการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้น ประถมปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 32 คน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการสอน ภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ที่พัฒนาโดยใช้ กระบวนการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษคิดเป็นร้อยละ 80.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดดังกล่าวคิด เป็นร้อยละ 84.38

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ผลการวิจัยส่วนใหญ่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนที่เรียน โดยกิจกรรมทางการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ ตามคู่มือครู

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ และเปรียบเทียบผลต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยผลการสอบก่อนเรียนและหลังการเรียนระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่เรียนโดยวิธีการเรียนด้วยชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR และกลุ่มที่เรียนแบบการสอนปกติ วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ เพื่อพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน และเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษอุตสาหกรรมสิ่งทอ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ระเบียบวิธีการวิจัย
2. การวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
5. ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการวิจัย (Research design) ที่มีรูปแบบการวิจัย ดังนี้ คือผู้วิจัยได้ทำการแบ่งกลุ่มการทดลองออกเป็น 2 กลุ่ม ต่อจากนั้นให้นักศึกษาเรียนเนื้อหาวิชาเดียวกันแต่วิธีการเรียนการสอนต่างกัน โดยจัดให้มีการเรียนการสอนแบบปกติ 1 กลุ่ม และมีการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR อีก 1 กลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถ ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธารามในด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน คือ 1. ด้านทักษะภาษาอังกฤษ 2. ด้านทักษะภาวะผู้นำ 3. ด้านทักษะการแก้ปัญหา 4. ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม และเพื่อพัฒนาการยกระดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษอุตสาหกรรมสิ่งทอ ซึ่งมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.1 แบบแผนการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงแบบแผนการวิจัย

กลุ่มทดลอง	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E1	T1	Xa	T2
E2	T1	Xb	T2

เมื่อ

- E1 กลุ่มทดลอง
- E2 กลุ่มควบคุม
- T1 ผลการทดสอบก่อนเรียน
- T2 ผลการทดสอบหลังเรียน
- Xa การเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR
- Xb การเรียนการสอนแบบปกติ

1.2 การเรียนการสอน

1. การเรียนการสอนแบบปกติ

1.1 คู่มือผู้สอนประกอบด้วยคำอธิบายรายวิชาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นต้น (ปวช.) 2546 วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ใบเนื้อหา แบบทดสอบ

1.2 คู่มือผู้เรียนประกอบด้วยคำอธิบายรายวิชาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นต้น (ปวช.) 2546 วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ใบเนื้อหา

2. การเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR

2.1 คู่มือผู้สอน ประกอบด้วยคำอธิบายรายวิชาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นต้น (ปวช.) 2546 วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม แผนการสอน ใบเนื้อหา แบบฝึกหัด แบบทดสอบ
ใบเฉลย

2.2 คู่มือผู้เรียน ประกอบด้วยคำอธิบายรายวิชาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นต้น (ปวช.) 2546 วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ใบเนื้อหา แบบฝึกหัด ใบงานการเรียนการสอน
ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์

1.3 การศึกษาข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1) ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ความรู้ ภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น(ปวช.) สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสิ่งทอ

2) ศึกษาวิธีการเรียนการสอนทางด้านอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา ด้านการสอนทฤษฎี ได้แก่ การสอนแบบบรรยาย การสอนแบบถามตอบ การสอนแบบอภิปราย การสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

3) ศึกษาวิธีพัฒนาชุดการสอน ได้แก่ ประเภทและส่วนประกอบของชุดการสอน หลักการผลิตชุดการสอน การเลือกสื่อการเรียนการสอน วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม แบบทดสอบ

4) ศึกษาการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชนิดของเครื่องมือ การสร้างเครื่องมือและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

1.4 การกำหนดหัวข้อใบงาน

การพัฒนาชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR เพื่อพัฒนาทักษะของนักศึกษา 4 ด้านในการแข่งขันของตลาดแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรรายวิชา ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรรายวิชา วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ รหัสวิชา 2000-1203 ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น พุทธศักราช 2545 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม เพื่อนำมาจัดทำหน่วยโมดูล และกำหนดหัวข้อเรื่อง เนื้อหา และจุดประสงค์ในแต่ละหน่วยโมดูล

2) กำหนดหัวข้อใบงาน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารายละเอียดหลักสูตรรายวิชา วิชาภาษาอังกฤษเพื่ออุตสาหกรรมสิ่งทอ 2000-1203 ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 สาขาวิชาภาษาอังกฤษประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม กรมอาชีวศึกษา คำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรรายวิชาเกี่ยวกับ หัวข้อเรื่อง และเรื่องย่อย เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์งาน กำหนดหัวข้อเรื่องในการสร้างชุดการเรียนการสอนแบบ โมดูล และนำชุดการเรียนแบบโมดูลให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไข

3) กำหนดความรู้และทักษะ ในการที่จะพัฒนาให้นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธารามมีทักษะเพิ่มขึ้นทั้ง 4 ด้านนั้น นักศึกษาจะต้องมีทั้งความรู้และทักษะควบคู่กันไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้จัดทำรายการความรู้และทักษะกำหนดตามความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษออกเป็น 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

4) กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ผู้วิจัยได้กำหนดรายการวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมจากเนื้อหาของหัวข้อเรื่องในแต่ละหน่วยโมดูลโดยพิจารณาจากลักษณะของความสามารถทางทักษะภาษาอังกฤษและความสามารถทางพฤติกรรมด้านต่างๆ จากใบความรู้ และใบงาน เพื่อให้

ได้พฤติกรรมของนักศึกษาในการพัฒนาความรู้ และทักษะทั้ง 4 ด้าน หลังจากจบการเรียนการสอน ด้วยชุดการเรียนรู้แบบ โมดูลวิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ

1.5 การพัฒนาชุดการเรียนรู้การสอนแบบโมดูล

ในการพัฒนาชุดการเรียนรู้การสอนแบบโมดูล ซึ่งมีวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของนักศึกษาและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายหลังจากจบการเรียนการสอนวิชา ภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอแล้ว ได้นำข้อมูลที่ได้จากจุดประสงค์ของหลักสูตร รายวิชา คำอธิบายรายวิชา และมาตรฐานรายวิชามากำหนดแนวทางการออกแบบชุดการเรียนรู้การสอนแบบโมดูลดังนี้

1. วิเคราะห์งาน (Job analysis) และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
2. วิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. กำหนดเนื้อหาวิชาที่จะสอนตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
4. สร้างใบเนื้อหาและใบแบบฝึกหัด
5. จัดทำแผนการสอนเพื่อกำหนดกิจกรรมผู้เรียนและทำแบบฝึกหัด
6. ออกแบบและสร้างสื่อการเรียนรู้การสอนให้สอดคล้องกับแผนการสอน
7. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

2. การวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา

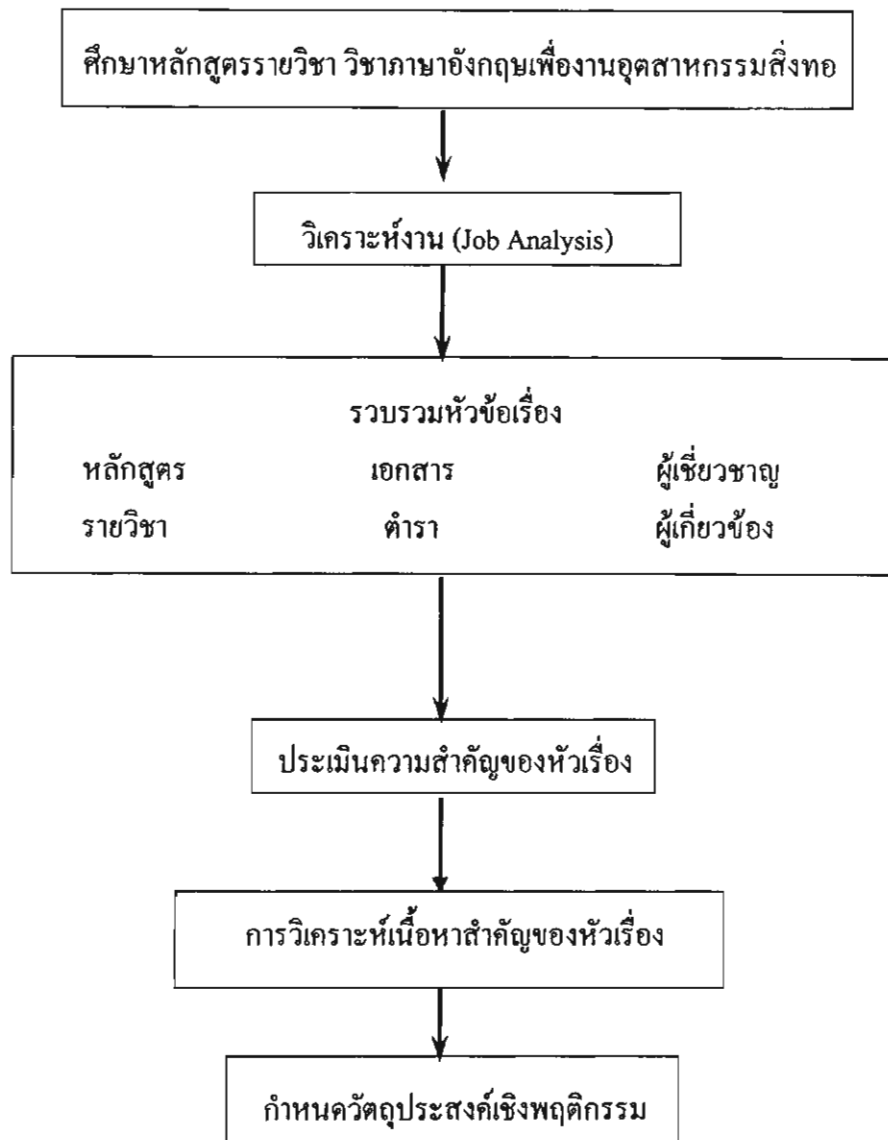
การวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ รหัส 2000-1203 เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดหน่วยโมดูล หัวข้อเรื่องและเนื้อหาย่อย ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงพฤติกรรมที่ผู้เรียนต้องแสดงออกภายหลังจากการเรียนด้วยชุดการเรียนรู้การสอนแบบโมดูล STTHR และจะต้องเป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร กล่าวคือ เพื่อพัฒนาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย ในการจัดทำโมดูล (School Teaching Training Human Resource Development: STTHR) ผู้วิจัยได้กำหนดชื่อหัวเรื่องหน่วยย่อยของโมดูล STTHR โดยแบ่งตามมาตรฐานรายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ รหัส 2000-1203 ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรเพื่อให้ นักศึกษามีทั้งความรู้และทักษะควบคู่กันไป ซึ่งมาตรฐานรายวิชา วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอดังกล่าว ได้ผ่านการวิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาหลักสูตร ปวช. 2546 มาแล้ว

การวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาดังกล่าวได้แสดงในแผนภูมิ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ศึกษารายละเอียดรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ รหัส 2000-1203 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพุทธศักราช 2546 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม จากการศึกษารายละเอียดของหลักสูตรพบว่าจุดประสงค์รายวิชาที่เกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง และเรื่องย่อยมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาการยกระดับความสามารถและทักษะให้เพิ่มขึ้นทั้ง 4 ด้าน ในการแข่งขันของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย (ดังแสดงในภาคผนวก)

2. การวิเคราะห์งาน (Job Analysis) ผู้วิจัยได้พิจารณาว่าหากผู้เรียนจะทำงานได้โดยสมบูรณ์แล้วจะต้องมีความสามารถหรือสมรรถนะอย่างไร จากนั้นถึงทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้มีความสามารถ และสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรรายวิชา และนำความรู้ไปใช้งานในการแก้ปัญหาทั้ง 4 ด้าน (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

3. การรวบรวมหัวข้อเรื่อง หลังจากการวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมหัวข้อเรื่อง และข้อมูล โดยนำข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้มาพิจารณา ได้แก่ 1) หลักสูตรรายวิชา 2) เอกสารตำราทั้งในประเทศและต่างประเทศ 3) ผู้เชี่ยวชาญในแผนกวิชา (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

แผนภูมิที่ 1 แสดงขั้นตอนการวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา วิชาภาษาอังกฤษเพื่องาน
อุตสาหกรรมถึงทอ

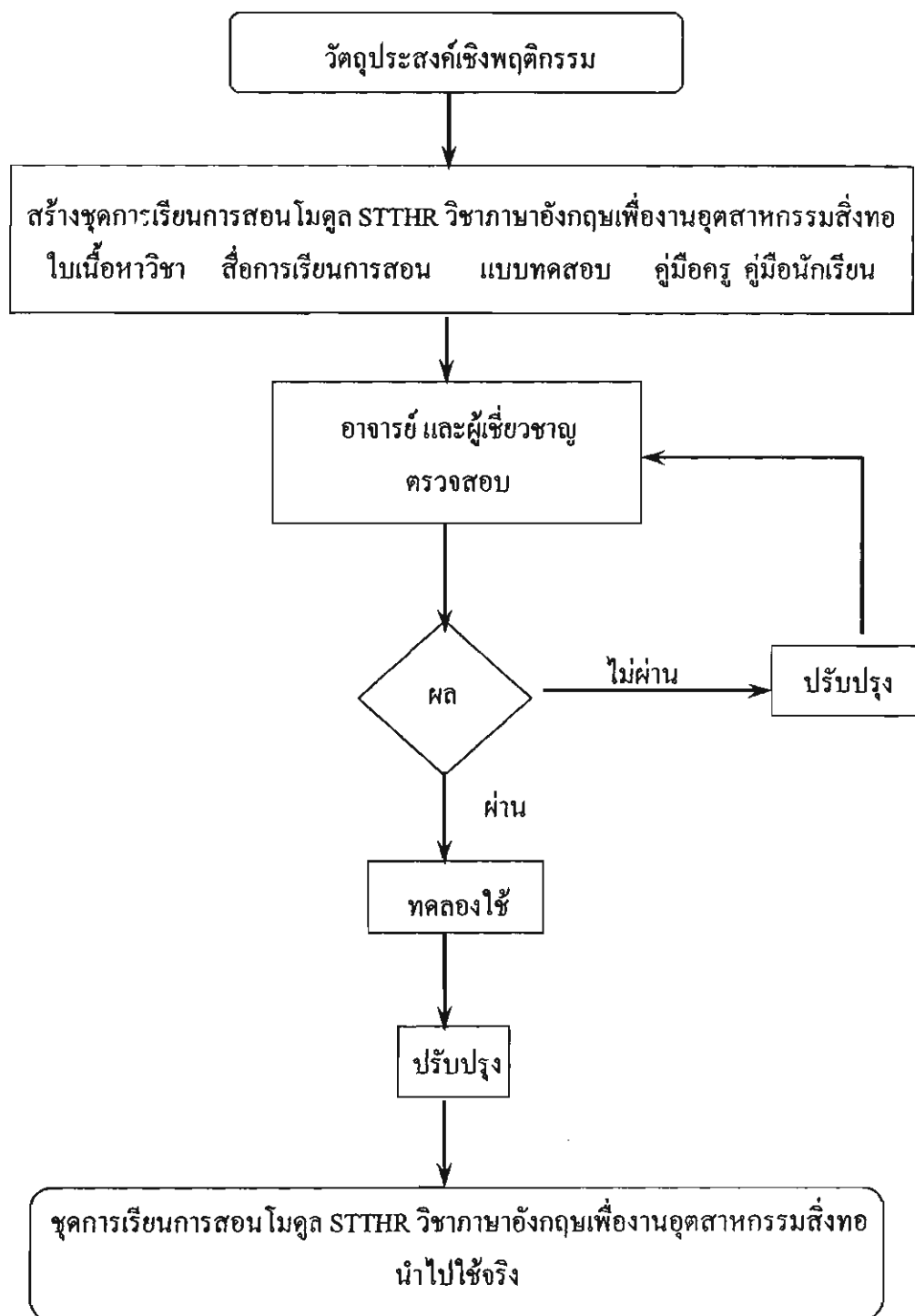
4. การประเมินความสำคัญของหัวข้อเรื่อง เมื่อรวบรวมหัวข้อเรื่องของวิชาแล้ว จึงนำมาทำการประเมินความสำคัญของหัวข้อเรื่องแต่ละหัวข้อ โดยคำนึงถึงประโยชน์และการส่งเสริมการนำไปใช้ในการเรียนการสอนและการแก้ปัญหาในด้านใดและมีความสำคัญมากน้อยเพียงใดในแต่ละหน่วยของชุดการเรียนการสอน โมดูล STTHR (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

5. การวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญของหัวข้อเรื่อง (Main Concept Analysis) เมื่อประเมินคุณค่าของหัวข้อเรื่องแล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์อีกครั้งหนึ่ง เพื่อที่จะได้ทราบถึงหัวข้อสำคัญ ๆ ของแต่ละหัวข้อที่ได้ผ่านการประเมิน และวิเคราะห์แยกย่อยรายละเอียดของแต่ละหัวข้อสำคัญจากการวิเคราะห์เนื้อหาว่ามีประเด็นสำคัญอะไรบ้างที่ต้องสอน การนำความรู้ไปใช้ที่สำคัญและระดับของผู้เรียน (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

6. กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของหัวข้อเรื่องทั้งหมดที่ใช้เป็นหน่วยโมดูล โดยพิจารณาว่าต้องการให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังจากผ่านการเรียนการสอนในหัวข้อเรื่องแต่ละโมดูลแล้วหรือไม่

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นการสร้างชุดการเรียนการสอน โมดูล STTHR วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ โดยมีขั้นตอนดังนี้

แผนภูมิที่ 2 แสดงขั้นตอนการสร้างชุดการเรียนการสอนโมดูล STTHR ภาษาอังกฤษเพื่องาน
อุตสาหกรรมสิ่งทอ

จากแผนภูมิ แสดงขั้นตอนการสร้างชุดการเรียนรู้การสอนโมดูล STTHR ภาษาอังกฤษเพื่อ
งานอุตสาหกรรมสิ่งทอ สามารถอธิบายรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

จากการวิเคราะห์เนื้อหา รวบรวมหัวข้อเรื่อง ประเมินความสำคัญของหัวข้อเรื่อง วิเคราะห์
เนื้อหาสำคัญของหัวข้อเรื่องและความรู้แล้ว ได้วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

2. ใบเนื้อหาวิชา

นำวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม มากำหนดเนื้อหาวิชาออกเป็น 7 หัวข้อ ดังนี้

1) Figure & Report ป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ กราฟ ตัวเลข และ คำศัพท์ในอุตสาหกรรม
สิ่งทอ

2) E-media การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และการหาข้อมูลงานสิ่งทอจากอินเทอร์เน็ต

3) Job-application การสมัครงาน, การสัมภาษณ์งาน และการเขียนจดหมายสมัครงาน

4) On the telephone การใช้โทรศัพท์ติดต่อทางธุรกิจ

5) Inviting/Making การเชิญเชิญและการแนะนำ

6) Asking for/offering help การขอความช่วยเหลือและเสนอให้ความช่วยเหลือ

7) Thanking/Appdogizing การขอบคุณและการขอโทษ

ในการจัดการเรียนการสอน แผนกวิชาภาษาอังกฤษได้กำหนดวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อ
อุตสาหกรรมสิ่งทอสำหรับการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้นและระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งมีเนื้อหาสาระที่มีความยากง่ายแตกต่างกัน

หน่วยโมดูลที่ 1: Figure & Report

ใบความรู้

1. คำศัพท์
2. Numeric & figure
3. Safty advice
4. Graph Chart

หน่วยโมดูลที่ 2: E-media

ใบความรู้

1. การสมัคร Mail
2. Website ต่าง ๆ ทางด้านสิ่งทอ

หน่วยโมดูลที่ 3: Telephone Conversation

ใบความรู้

1. Making the telephone a phone call
2. ตัวอย่างการสนทนา

หน่วยโมดูลที่ 4: Invite/Making

- ใบความรู้
1. Making an invitation
 2. ตัวอย่างการสนทนา

หน่วยโมดูลที่ 5: Asking for/offering help

- ใบความรู้
1. คำศัพท์ที่เกี่ยวกับการขอความช่วยเหลือและการเสนอความช่วยเหลือ
 2. ประโยคที่ใช้ในการสนทนา
 3. ตัวอย่างการสนทนา

หน่วยโมดูลที่ 6: Thanking/Appologizing

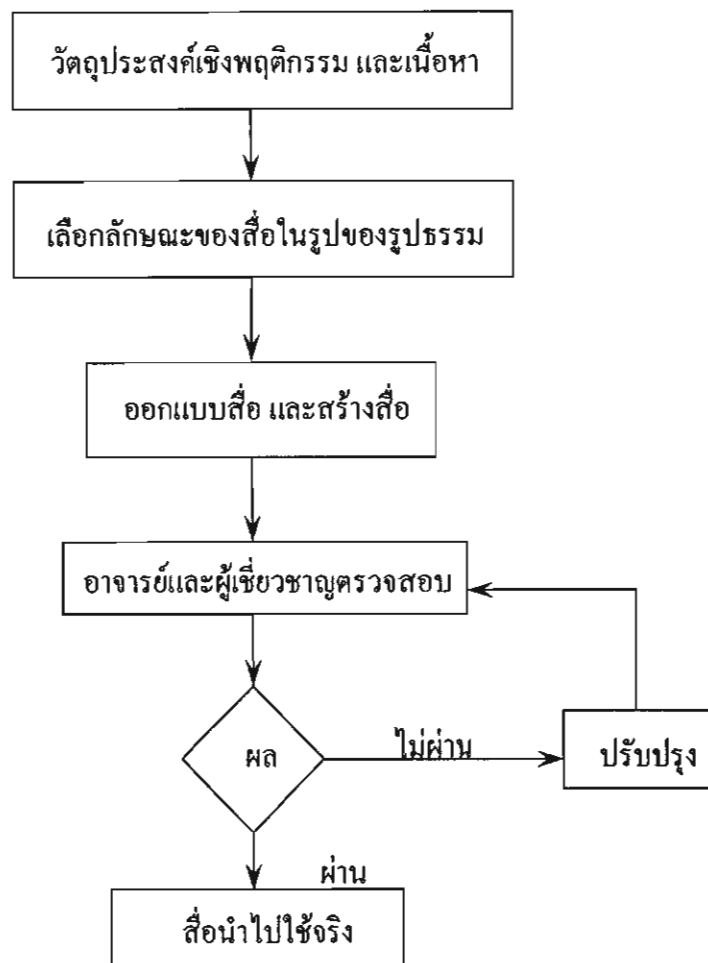
- ใบความรู้
1. คำศัพท์การขอโทษ
 2. ประโยคที่ใช้ในการสนทนา
 3. ตัวอย่างการสนทนา

หน่วยโมดูลที่ 7: Job-application

- ใบความรู้
1. คำศัพท์ต่างๆ
 2. การเขียนจดหมายสมัครงาน
 3. การกรอกใบสมัครงาน
 4. การสัมภาษณ์งาน

3. สื่อการเรียนการสอน

การสร้างสื่อการเรียนการสอนผู้วิจัยได้พิจารณาจาก วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และความต้องการของสถานประกอบการ ป้ายประกาศ สัญลักษณ์ คำขวัญต่างๆ ที่ติดอยู่ภายในสถานประกอบการ ในการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้านเป็นหลัก ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับใบเนื้อหาวิชาเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนมากที่สุด ในการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม มีขั้นตอนดังแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 แสดงขั้นตอนการสร้างสื่อการสอน

ส่วนประกอบของสื่อการสอน

1. สื่อสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย ประกาศรับสมัครงาน รูปภาพ
2. Internet ประกอบด้วย mail และ web ต่าง ๆ

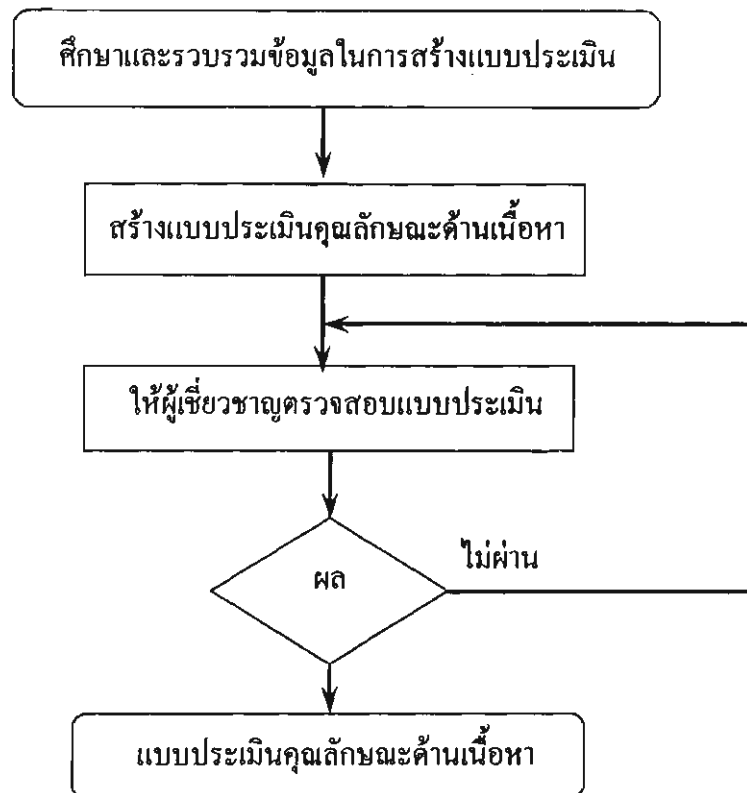
4. การวัดและแบบประเมินผล

ในการวัดความรู้ ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ และประเมินความก้าวหน้าของทักษะต่าง ๆ ที่นักศึกษาแสดงออกมาทั้ง 4 ด้าน ใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลดังนี้

4.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีดำเนินการสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์มีขั้นตอนดังนี้

- 1.1 ศึกษารวบรวมข้อมูลในการสร้างแบบประเมิน
- 1.2 กำหนดงาน และวัตถุประสงค์การเรียนรู้
- 1.3 สร้างแบบประเมินตาม โมดุลแต่ละ โมดุล
- 1.4 ให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ แล้วปรับปรุงแก้ไข
- 1.5 ปรับปรุงแบบประเมินในวิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ

แผนภูมิที่ 4 แสดงการสร้างแบบประเมินคุณลักษณะด้านเนื้อหา

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อใช้ในการประเมินความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนในชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR และแบบปกติวิชาภาษาอังกฤษ ในการสอบก่อนเรียนและการสอบหลังเรียนใช้ข้อสอบชุดเดียวกัน โดยมีลักษณะเป็นแบบทดสอบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เลือกเต็มจำนวน 30 ข้อ ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของบทเรียนรายวิชาและตามหลักสูตรดังนี้

Figure & Report	จำนวน 7 ข้อ
E-media	จำนวน 3 ข้อ
On the telephone	จำนวน 4 ข้อ

Invite/Making	จำนวน 2 ข้อ
Asking for/offering help	จำนวน 2 ข้อ
Thanking/Appologizing	จำนวน 5 ข้อ
Job-application	จำนวน 7 ข้อ
รวม	30 ข้อ

และแยกออกเป็นข้อสอบ pretest-posttest ของแต่ละโมดูล โดย

Figure & Report	จำนวน 10 ข้อ
E-media	จำนวน 10 ข้อ
On the telephone	จำนวน 10 ข้อ
Invite/Making	จำนวน 10 ข้อ
Asking for/offering help	จำนวน 10 ข้อ
Thanking/Appologizing	จำนวน 10 ข้อ
Job-application	จำนวน 10 ข้อ

การทดลองใช้แบบทดสอบ ผู้วิจัยนำแบบทดสอบที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษา ระดับต้น ปวช. 2 แผนกวิชาเทคโนโลยีสิ่งทอ ปีการศึกษา 2546 วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ที่เคยเรียน วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2 มาแล้ว จำนวน 29 คน เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่ได้มาตรฐานโดย วิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายชื่อ

การนำผลจากการทดลองใช้แบบทดสอบมาวิเคราะห์เป็นรายชื่อ เพื่อคัดเลือกและนำไปใช้ กับกลุ่มตัวอย่างตามลำดับขั้นดังนี้

1. นำกระดาษคำตอบของแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนคำตอบที่ถูกต้อง 1 คะแนน ถ้าตอบผิด หรือไม่ตอบหรือตอบเกินกว่า 1 ข้อให้ 0 คะแนน และกรอกข้อมูลลงในโปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบ รายข้อ

2. หาระดับความยากง่าย (Level of Difficulty) โดยใช้สูตรทางสถิติ (ลัวันและ อังคณาสาขยศ, 2536:179)

4.2 แบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรม

แบบสังเกตและบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน คือ การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม การเป็นผู้นำ และทักษะด้านภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมที่มีรายการประเมิน 19 ข้อ

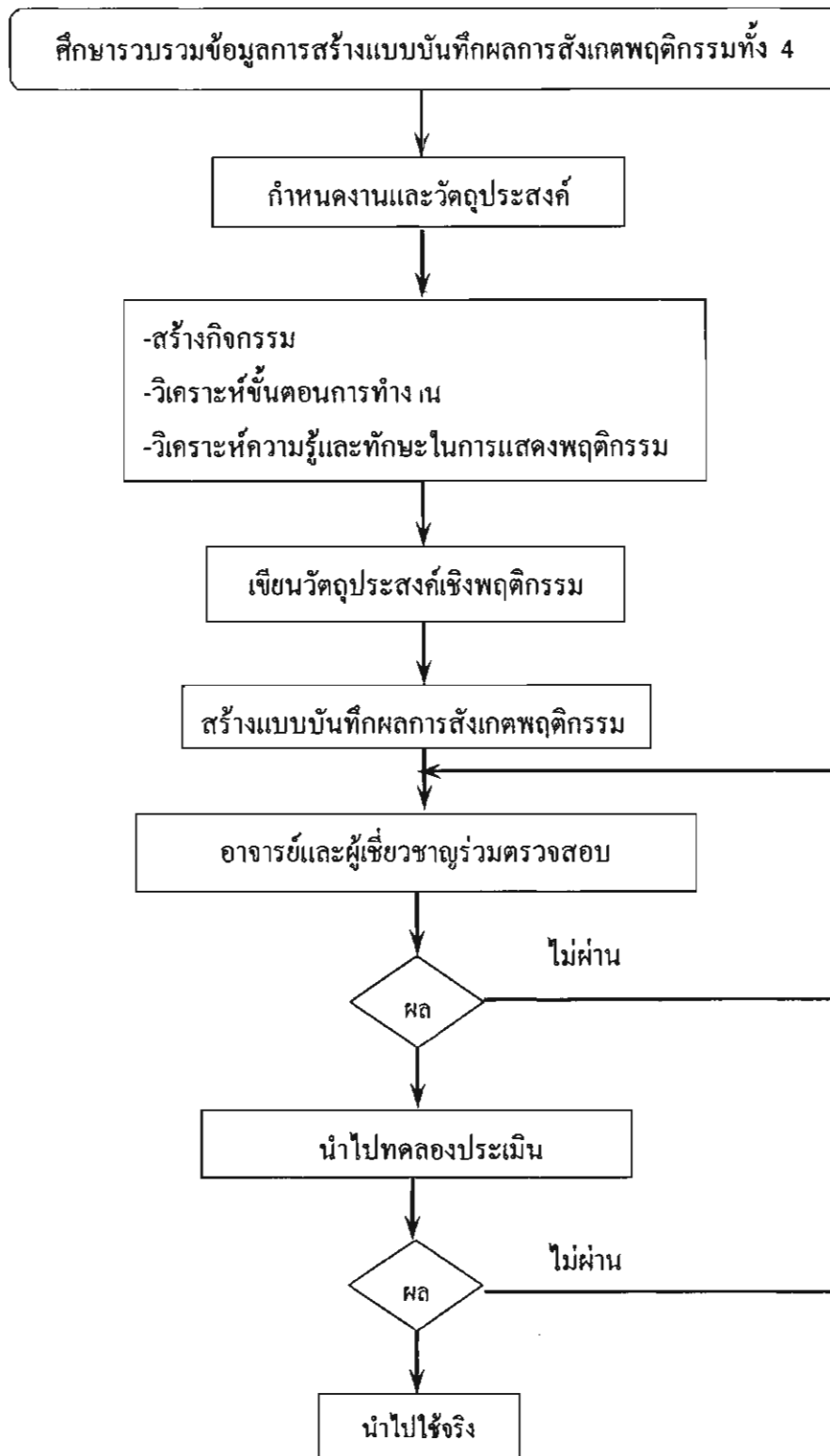
วิธีดำเนินการสร้างแบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมทางการเรียน มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลในการสร้างแบบประเมินวัดพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน
2. กำหนดงาน และวัตถุประสงค์การเรียนรู้
3. สร้างใบงานหรือกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติ
4. วิเคราะห์ขั้นตอนการทำงานกลุ่มและตรวจสอบพฤติกรรม
5. วิเคราะห์ความรู้และทักษะที่สำคัญในการปฏิบัติกิจกรรม
6. พิจารณาความรู้และทักษะที่สำคัญในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเขียนวัตถุประสงค์
7. สร้างแบบบันทึกผลการสังเกตวัดพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน ในการปฏิบัติงานตาม

โมดูลแต่ละโมดูล โดยศึกษาคำนิยาม และรวบรวมพฤติกรรมที่แสดงถึงลักษณะของการแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม การเป็นผู้นำ และทักษะด้านภาษาอังกฤษจากหนังสือ เอกสาร งานวิจัย และวิทยานิพนธ์

8. ให้อาจารย์ผู้สอนตรวจสอบโดยใช้แบบประเมิน

9. ปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน ในวิชาภาษาอังกฤษ
เพื่องานอุตสาหกรรมสิ่งทอ ให้เหมาะสมกับการใช้งานจริง

แผนภูมิที่ 5 แสดงการสร้างแบบประเมินวัดพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน

5. คู่มือครูและคู่มือนักศึกษา

5.1 คู่มือครูมีส่วนประกอบ ดังนี้

5.1.1 คำแนะนำในการใช้ชุดการเรียนการสอนโมดูล STTHR เพื่อให้ผู้สอนได้ศึกษาเตรียมตัวให้พร้อมก่อนปฏิบัติการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ได้แก่การจัดการเรียนการสอนด้านทฤษฎีและการปฏิบัติกิจกรรม การวัดผลและการประเมินผลการใช้ชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR

5.1.2 รายการวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้ในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ นักศึกษา มีความสามารถในการเรียนรู้ และได้รับทักษะต่าง ๆ จากการปฏิบัติกิจกรรมจบในแต่ละโมดูล

5.1.3 แผนการสอนรายวิชาของการเรียนการสอนแบบ โมดูล

5.1.4 รายละเอียดเนื้อหาวิชาที่เขียนขึ้นจากวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นเนื้อหาที่ประกอบด้วยเนื้อหาวิชาความรู้ตามหัวข้อการเรียนการสอนในแต่ละ โมดูลและมีคำอธิบายสั้น ๆ ประกอบเป็นแผนการสอนรายชั่วโมงครบถ้วนในแต่ละ โมดูลทั้งรายวิชา เพื่อใช้ประกอบในการเรียนการสอน หรือแจกให้กับนักศึกษาในลักษณะเป็นใบสรุปเนื้อหา

5.1.5 แบบฝึกหัดทบทวนเนื้อหาหลังจากจบการเรียนการสอนแต่ละหัวข้อ

5.1.6 ใบงาน เป็นแบบฝึกกิจกรรม ฝึกทักษะในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน

5.1.7 ใบเฉลยแบบฝึกหัดและใบงานในการตรวจสอบแบบฝึกหัดและงานที่ นักศึกษาทำ

5.1.8 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน (pre-test , post-test)

5.1.9 ใบเฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน

5.2 คู่มือนักศึกษา มีส่วนประกอบดังนี้

5.2.1 รายการวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้ในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ นักศึกษา มีความสามารถในการเรียนรู้

5.2.2 แผนการเรียนรายวิชาของการเรียนการสอนแบบ โมดูล

5.2.3 รายละเอียดเนื้อหาวิชาที่เขียนขึ้นจากวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นเนื้อหาที่ประกอบด้วยเนื้อหาวิชาความรู้ตามหัวข้อการเรียนการสอนในแต่ละ โมดูล และมีคำอธิบายสั้น ๆ ประกอบ เพื่อใช้ประกอบในการเรียนการสอนในลักษณะเป็นใบสรุปเนื้อหา

5.2.4 แบบฝึกหัดทบทวนเนื้อหาภายหลังจากจบการเรียนการสอนแต่ละหัวข้อ

5.2.5 ใบงาน เป็นแบบฝึกกิจกรรม ฝึกทักษะในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน

5.2.6 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน

5.2.7 แบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรม

4. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาเทคโนโลยีสิ่งทอ จำนวน 58 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากนั้น จึงแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ด้วยวิธีการจับฉลาก โดยกลุ่ม 1 มี จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 29 คน เรียนแบบปกติ และ กลุ่มที่ 2 มี 29 คน เรียนชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR

5. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในวิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอุตสาหกรรม สิ่งทอ การเรียนชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR และการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มทดลองออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 29 คน ดังกล่าวข้างต้น และดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1/2546 โดยมีขั้นตอนการทดลองดังนี้

1. การทดสอบความรู้พื้นฐาน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนในแต่ละหัวข้อกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ในภาคเรียนที่ 1/2546

2. ทำการทดลองสอนทั้ง 2 กลุ่มด้วยวิธีต่างกัันดังนี้

- 2.1 ทำการสอนกลุ่มทดลองด้วยการเรียนการสอนแบบโมดูล STTHR ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอน ดำเนินขั้นตอนและวิธีการสอนตามคู่มือครูที่กำหนดไว้

ผู้สอนได้แจกใบเนื้อหาและสรุปเนื้อหาให้นักศึกษาหลังจากนั้นแบ่งกลุ่มนักศึกษาเพื่อทำการระดมสมอง รวม 7 กลุ่ม โดยมี กลุ่ม ๆ ละ 4 คน 6 กลุ่ม และกลุ่มละ 5 คน 1 กลุ่ม หลังจากนั้น ส่งตัวแทนออกมานำเสนอในแต่ละหัวข้อ เมื่อเสร็จสิ้นการนำเสนอได้เปิดโอกาสให้สมาชิกทุกกลุ่มซักถาม ต่อจากนั้นผู้สอนและนักศึกษาช่วยกันสรุปเนื้อหาและทำแบบฝึกหัดทบทวนก่อนทำแบบทดสอบประเมินหลังเรียน (Post-test) ต่อไป

ในการแบ่งกลุ่มในแต่ละหน่วยโมดูลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติจะมีการหมุนเวียนกลุ่มในการทำกิจกรรม เมื่อเสร็จสิ้นการสอนในแต่ละหัวข้อเรื่องของแต่ละโมดูล นักศึกษาจะต้องทำแบบฝึกหัดเพื่อทบทวนก่อนทำแบบทดสอบประเมินหลังเรียน

หน่วยโมดูลที่ 1 : กิจกรรมปฏิบัติ 5 กิจกรรม

แบบฝึกหัดเขียน 5 ข้อ

แบบทดสอบ 10 ข้อ

หน่วยโมดูลที่ 2 : กิจกรรมปฏิบัติ 3 กิจกรรม

แบบฝึกหัด 3 ข้อ

แบบทดสอบ 10 ข้อ

หน่วยโมดูลที่ 3 : กิจกรรมปฏิบัติ 2 กิจกรรม

แบบฝึกหัดเขียน 2 ข้อ

แบบทดสอบ 10 ข้อ

หน่วยโมดูลที่ 4 : กิจกรรมปฏิบัติ 2 กิจกรรม

แบบฝึกหัด 2 ข้อ

แบบทดสอบ 10 ข้อ

หน่วยโมดูลที่ 5 : กิจกรรมปฏิบัติ 2 กิจกรรม

แบบฝึกหัด 2 ข้อ

แบบทดสอบ 10 ข้อ

หน่วยโมดูลที่ 6 : กิจกรรมปฏิบัติ 2 กิจกรรม

แบบฝึกหัด 2 ข้อ

แบบทดสอบ 10 ข้อ

หน่วยโมดูลที่ 7 : กิจกรรมปฏิบัติ 4 กิจกรรม

แบบฝึกหัด 4 ข้อ

แบบทดสอบ 10 ข้อ

2.2 ผู้สอนแจกใบเนื้อหาและสรุปเนื้อหาให้นักศึกษา ต่อจากนั้นได้แจกแบบฝึกหัดเพื่อ
ทบทวนก่อนทำแบบทดสอบประเมินหลังเรียน (post-test) ต่อไป

โดยทำการสอนทั้ง 2 กลุ่ม สัปดาห์ละ 1 วัน ๆ ละ 2 ชั่วโมง ตามตารางเรียนที่กำหนด
จำนวน 20 ครั้ง (20 สัปดาห์)

3. การทดสอบหลังเรียน (Post-test) หลังจากผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมผ่านการ
เรียนการสอนครบแต่ละหัวข้อเรื่องในภาคทฤษฎีแล้วทำการทดสอบผลการเรียนอีกครั้งหนึ่งด้วย
แบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

4. ผู้วิจัยได้นำผลการทดสอบของแต่ละกลุ่มมาทำการวิเคราะห์ เปรียบเทียบหาผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน โดยทดสอบค่า t-test

จุดประสงค์รายวิชา

1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจชื่ออาชีพ ลักษณะงาน สถานที่ทำงานในอาชีพต่าง ๆ และสำนวนภาษาที่ใช้ในสถานที่ทำงาน
2. เพื่อให้มีความเข้าใจการอ่านสัญลักษณ์ แผนภาพ แผนภูมิ ป้ายประกาศต่าง ๆ และคู่มือ และการฟังคำแนะนำในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อให้รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม
4. เพื่อให้เห็นประโยชน์ของการใช้ภาษาอังกฤษในการแสวงหาความรู้และอาชีพ

มาตรฐานรายวิชา

1. สนทนาเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในที่ทำงานบอกเล่าเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ลักษณะงาน และสถานที่ทำงาน
2. เขียนใบลาหยุดด้วยเหตุผลต่าง ๆ กรอกแบบฟอร์ม หรือเอกสารทางธุรกิจ
3. ตีความและถ่ายโอนสัญลักษณ์ เครื่องหมาย แผนภาพ แผนภูมิเป็นคำหรือประโยค
4. อ่าน และ ปฏิบัติตามคำสั่ง คู่มือ คำแนะนำ อ่านโฆษณา ฉลากป้ายเตือน ป้ายประกาศที่พบในที่การทำงานต่าง ๆ
5. อ่านประกาศรับสมัครงาน กรอกใบสมัครงาน และเขียนประวัติย่อ
6. เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจภาษาตามความจำเป็นและความสนใจ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา ฝึกปฏิบัติ การใช้ภาษาอังกฤษในการทำงาน ลักษณะงานและสถานที่ทำงาน การต้อนรับ การนัดหมาย การรับโทรศัพท์ การให้และข้อมูล นำเสนอ รายงานสั้น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ อ่านโฆษณาสินค้า บริการ ประกาศรับสมัครงาน แผนภูมิ คู่มือ ฉลาก ประกาศ ตาราง การกรอกแบบฟอร์ม ประเภทต่าง ๆ ใบสมัคร ประวัติย่อ การศึกษา ประสบการณ์/อาชีพ ในการสัมภาษณ์งาน โดยใช้ภาษา ทำท่างในการสื่อสารได้เหมาะสมตามมารยาทสังคม และกาลเทศะ วางแผนการเรียนรู้ แสวงหาวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับตนเองโดยใช้สื่อและเทคโนโลยี จากศูนย์การเรียนรู้ในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา

ลำดับที่	กลุ่มตัวอย่าง	หัวข้อเรื่องทฤษฎี	วิธีดำเนินการ
1	กลุ่มทดลอง โมดูล 1	อธิบายรายวิชา 1. Figure & Report 1.1 Sign and Symbol	1. นักศึกษาทำแบบทดสอบความรู้ 2. ผู้สอนอธิบายรายวิชา 3. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนโมดูล 1 4. แจกใบความรู้ อธิบายใบความรู้ 5. แบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน 6 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน 1 กลุ่ม แต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรม โดยให้สมาชิก แต่ละคน รับผิดชอบงานของตนเองพร้อมทั้ง ปรึกษาและแสดงความคิด และ นำเสนอผลงาน 6. นักศึกษาและผู้สอนช่วยกันสรุป ข้อความรู้ 7. ทำแบบฝึกหัด
	กลุ่มควบคุม	อธิบายรายวิชา 1. Figure & Report 1.1 Sign and Symbol	1. นักศึกษาทำแบบฝึกหัดทดสอบ ความรู้ 2. ผู้สอนอธิบายรายวิชา 3. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน โมดูล 1 4. แจกใบความรู้ 5. อธิบายใบความรู้ 6. ทำแบบฝึกหัด

ลำดับ	กลุ่มตัวอย่าง	หัวข้อเรื่องทฤษฎี	วิธีดำเนินการ
2	กลุ่มทดลอง โมดูล 1	1.2 Safety advice	1. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ 2. แจกใบความรู้ อธิบายใบความรู้ 3. แบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน 6 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน 1 กลุ่ม แต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรม โดยให้สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบ งานของตนเอง พร้อมทั้งปรึกษา และแสดงความคิดเห็นและ นำเสนอผลงาน 4. นักศึกษาและผู้สอนช่วยกันสรุป ข้อความรู้ 5. ทำแบบฝึกหัด
	กลุ่มควบคุม	1.2 Safety advice	1. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ 2. แจกใบความรู้ 3. คำอธิบายใบความรู้ 4. ทำแบบฝึกหัด

ลำดับ	กลุ่มตัวอย่าง	หัวข้อเรื่องทฤษฎี	วิธีดำเนินการ
3	กลุ่มทดลอง โมดูล 1	1.3 Graph Chart	1. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ 2. แจกใบความรู้ อธิบายใบความรู้ 3. แบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน 6 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน 1 กลุ่ม แต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรม โดยให้สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบ งานของตนเอง พร้อมทั้งปรึกษา และแสดงความคิดเห็นและ นำเสนอผลงาน 4. นักศึกษาและผู้สอนช่วยกันสรุป ข้อความรู้ 5. ทำแบบฝึกหัด
	กลุ่มควบคุม	1.3 Graph Chart	1. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ 2. แจกใบความรู้ 3. คำอธิบายใบความรู้ 4. ทำแบบฝึกหัด

ลำดับ	กลุ่มตัวอย่าง	หัวข้อเรื่องทฤษฎี	วิธีดำเนินการ
4	กลุ่มทดลอง โมดูล 1	1.4 Graph Chart	1. แจกใบความรู้ อธิบายใบความรู้ 2. แบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน 6 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน 1 กลุ่ม แต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรม โดยให้สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบงานของตนเอง พร้อมทั้งปรึกษา และแสดงความคิดเห็นและนำเสนอผลงาน 3. นักศึกษาและผู้สอนช่วยกันสรุปข้อความรู้ 4. ทำแบบฝึกหัด
	กลุ่มควบคุม	1.4 Graph Chart	1. แจกใบความรู้ อธิบายความรู้ 2. ผู้สอนอธิบายรายวิชา 3. ทำแบบฝึกหัด

สัปดาห์	กลุ่มตัวอย่าง	หัวข้อเรื่องทฤษฎี	วิธีดำเนินการ
5	กลุ่มทดลอง โมดูล 1	1.5 Graph Chart	1. แจกใบความรู้ อธิบายใบความรู้ 2. แบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน 6 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน 1 กลุ่ม แต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรม โดยให้สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบ งานของตนเอง พร้อมทั้งปรึกษา และแสดงความคิดเห็นและ นำเสนอผลงาน 3. นักศึกษาและผู้สอนช่วยกันสรุป ข้อความรู้ 4. ทำแบบฝึกหัด 5. ทำแบบทดสอบหลังเรียน
	กลุ่มควบคุม	1.5 Graph Chart	1. แจกใบความรู้ อธิบายความรู้ 2. ผู้สอนอธิบายรายวิชา 3. ทำแบบฝึกหัด 4. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

ลำดับที่	กลุ่มตัวอย่าง	หัวข้อเรื่องทฤษฎี	วิธีดำเนินการ
6	กลุ่มทดลอง โมดูล 2	2.1 Search the web	1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน โมดูล 2 2. แจกใบความรู้ อธิบายใบความรู้ 3. แบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน 6 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน 1 กลุ่ม แต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรม โดยให้สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบ งานของตนเอง พร้อมทั้งปรึกษา และแสดงความคิดเห็นและ นำเสนอผลงาน 4. นักศึกษาและผู้สอนช่วยกันสรุป ข้อความรู้
	กลุ่มควบคุม	2.1 Search the web	1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน โมดูล 2 2. แจกใบความรู้ อธิบายความรู้ 3. ค้นคว้า ทางคอมพิวเตอร์และ นำเสนอผลงาน 4. สรุปความรู้

ลำดับ	กลุ่มตัวอย่าง	หัวข้อเรื่องทฤษฎี	วิธีดำเนินการ
7	กลุ่มทดลอง โมดูล 2	2.2 E-mail	1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน โมดูล 2 2. แจกใบความรู้ อธิบายใบความรู้ 3. แบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน 6 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน 1 กลุ่ม แต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรม โดยให้สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบ งานของตนเอง พร้อมทั้งปรึกษา และแสดงความคิดเห็น 4. นักศึกษาและผู้สอนช่วยกันสรุป ความรู้
	กลุ่มควบคุม	2.2 E-mail	1. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ 2. แจกใบความรู้ อธิบายใบความรู้ 3. ค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต 4. ผู้สอนสรุปใบความรู้

ลำดับ	กลุ่มตัวอย่าง	หัวข้อเรื่องทฤษฎี	วิธีดำเนินการ
8	กลุ่มทดลอง โมดูล 2	2.2 E-mail	1. แจกใบความรู้ อธิบายใบความรู้ 2. แบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน 6 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน 1 กลุ่ม แต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรม โดยให้สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบ งานของตนเอง พร้อมทั้งปรึกษา และแสดงความคิดเห็น 3. นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน โมดูล 2
	กลุ่มควบคุม	2.2 E-mail	1. แจกใบความรู้ อธิบายใบความรู้ 2. คำนวณศึกษา ข้อมูล และนำเสนอ 3. นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน โมดูล 2

ลำดับที่	กลุ่มตัวอย่าง	หัวข้อเรื่องทฤษฎี	วิธีดำเนินการ
9	กลุ่มทดลอง โมดูล 3	Telephone Conversation 3.1 Making a Phone call	1. แจกใบความรู้ อธิบายใบความรู้ 2. แบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน 6 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน 1 กลุ่ม แต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรม โดยให้สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบงานของตนเอง พร้อมทั้งปรึกษา และแสดงความคิดเห็น 3. นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน โมดูล 2
	กลุ่มควบคุม	Telephone Conversation 3.1 Making a Phone call	1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน โมดูล 3 2. ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 3. แจกใบความรู้ อธิบายใบความรู้ 4. ทำแบบฝึกหัด